

SLOVENSKI NAROD.

Štampa vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, tar veja po pošti prejemani za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 8 K, za en mesec 3 K. Kdor hodi sam po sebi, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vplačila naročnine se ne odira. — Za oglasila se plačuje od petdesetopne petit-vrste po 12 h, če se enkrat tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Sklepini se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knaševih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovoljno pošilja naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnštva telefon št. 85.

Urnebesna hinavščina dr. Šusteršiča.

Poznamo ga dr. Šusteršiča, ki je bil že vse to na svetu, kar danes kot velik spokornik globoko zaničuje. Poznamo moža kot zabavljača in hujskača, poznamo moža kot spretne politika „taktičnih potez“, poznamo ga kot pristnega Slovence. Na katoliškem shodu v nedeljo se nam je pa pokazal mož v novem elementu kot cerkveni govornik. Slovenci imamo mnogo „dobrih“ cerkvenih govornikov, ki nedeljo za nedeljo razvijajo s prižnice svoje krasne govorniške talente, ki se povspenjajo visoko nad nas navadne zemljane in zavržene svobodomolce. Dr. Šusteršič se je povzdignil v nedeljo v deveto nebo. Telo je bilo sicer v fraku in klaku med katoliškimi backi, duh njegov pa je vzplaval v nebe višave in iz neomadeževanih ust je vrel studenec nebeških besedij, ki jih je navdihal tisti duh, kakor svojčas v Ribnici. Mi navadni zemljani smo bili zbrani v štiristočem številu v „Narodnem domu“, on pa je govoril velikim množicam revnim na duhu in potrpežljivim na telesu. Sami tedaj nismo bili osrečeni slišati čistega in neskaljenega vira božanskega cerkvenega govora, pač pa nam ga je ponedeljkov „Slovenec“ v svoji nezmotljivosti prinesel doslovno. Poznamemo pa iz tega najkrepkejšo taktično-verske besede: „Prevzvišeni vladiki! Slavni zbor! Koroški Slovenci ne na našem zborovanju, ker trdijo, da je to shod S. L. S. Ta sklep kaže konfuznost voditeljev koroških Slovencev. Jaz imam pravico govoriti tukaj in povsod v imenu „S. L. S.“, kajti 2000 zaupnikov me je iz svojega svobodnega prepričanja (backi kimajo!) volilo za načelnika S. L. S., protestujem pa proti temu, da bi današnji shod bil shod S. L. S., kajti shoda ne bi smel nihče drugi sklicati, nego vodstvo S. L. S., kojega načelnik sem jaz. Jaz tudi nisem prišel sem in ne govorim tukaj kot načel-

nik S. L. S., tudi nisem prišel sem in ne govorim kot član S. L. S., tudi nisem prišel sem in ne govorim tukaj kot državni in deželni poslanec, prišel sem iz tistega nagiba in po tisti pravici, kakor vsakdo izmed vas in samo radi tega govorim tukaj (pri teh besedah se je duh ločil od telesa in dalje se je slišalo iz ofrakanega telesa): Prišel sem in govorim edino kot ponižen vernik sv. in edino z veličavne katoliške cerkve (Gromoviti živio klici); tukaj nisem član S. L. S. in nobene druge stranke (!), ne tukaj smo le katoličani (1.!) in Slovenci (2.!). Tukaj je le vprašanje, ali smo prav storili slovenski katoličani, da smo se zbrali na shod. (Klici: da prav!)⁴. Dalje je govoril o shodu v „Narodnem domu“ in koroških Slovenceh. Trdil je, da so se v skupnem protestu združili liberalci in socialni demokrati, koroških Slovencev pa ni, da bi se bratili s klerikalci. In zakaj ne? Dr. Šusteršičev duh je govoril dalje: „Vprašam Vas, ali ni ljubezen močnejša nego sovraštvo? (Eni kličejo: ljubezen, drugi: sovraštvo). Ali bi ne mogla, ako združi na eni strani sovraštvo, na drugi strani združiti ljubezen, bratske ljubezen, vseh tistih, ki priznavajo enega Boga, eno vero, enega Krista? In vendar danes žalobog ne vidimo v obilnem številu zastopanih koroških Slovencev, ki so s tem napravili le veselje sovražnikom katoliške cekve. Kaj porečem, če je eden (duhovnik) teh gospodov še celo imel žalostni pogum pisati, da bi se ponižal, če bi prišel na katoliški shod? Ponižal!! Kdo se poniža, če pride tja, kjer je zbran cvet (!) vernega naroda in njegovi prevzvišeni vladiki. Volilna reforma ni verska stvar! Dober katolik je lahko za splošno in enako volilno pravico, ali za sedanjost volilno pravico, ali če je proti vsaki volilni pravici in za absolutno gospodstvo vladanja (To dobro vemo!) Ali so ljudje, o katerih sv. Pavel pravi, da do njih nikdar resnica ne pride, in katere kakor nepremagljiv magnet vleče

zmota in laž (Sv. Pavel je gotovo s tem mislil klerikalce!) Njim ne moremo drugače pomagati, kakor s tem, da jih vklepamo v svojo molitev. (Šusteršič je pri tem pogledal proti nebu, in se vseknil in za njim vsi backi.) Tu slavni zbor, bi vendarle nekoliko omenjal, kako napačno je to, da vi bratje izven Kranjske, na katere se sedaj posebno obračam, vedno tako z neko zaničljivostjo govorite o našem boju s sovražnikom sv. vere in ga imenujete „kranjski prepir“. Ali ne čitate časopisov naše liberalne stranke (saj jih ne smejo!) ali ne poznate njenih izjav v javnem življenju? Boj je to za najvišje ideale (denar in gospodstvo!) za časi in večni blagor (o jej!) slovenskega ljudstva! Ali mislijo, da bomo mi pustili silo delati sveti katoliški cerkvi? Ali mislijo, da bomo silo pustili delati svojemu verskemu prepričanju? Ali mislijo, da bomo pustili blatiti našo katoliško duhovščino, naše vladike? Ne. Nobena sila nas ne odrga od katoliške cerkve in vere, to vero nosimo mi v naših srcih in ta vera, ki živi v naših dušah, ne umre nikdar, če se grob zapre nad nami, potem bo šele še bolj živela. (Gromovito odobravanje.) Če pravijo nasprotniki naši: „vera ne spada v javno življenje“, potem pa naj v javnem življenju vero v miru puste, naj spoštujejo naše versko prepričanje. Mi slovenski katoliki ne zahtevamo nič drugega, kakor svobodo za ljudstvo, svobodo za naše verske prepričanje, za našo vest, (oj, vest Šusteršiča je že „ovolj svobodna“) svobodo za sveto katoliško cerkev. To pa ni nočena svoboda, da bi se mi morali skrivati; svoboda je to, da mi kot svobodni narod, odvisni le od Boga in od tistih, ki jih je On postavil za naše gospode, molimo svojega Boga in častimo brezmadežno Devico. Vera ne sme iz šole, cerkev mora imeti svobodni dostop v šolo. Slavni zbor! Poleg žive vere v naših srcih imamo Slovenci še poseben razlog oklepati se svete katoliške cerkve. Kdo pa je ohranil narodnost našo

v preteklih stoletjih? Povsod je bila zatrta, le v cerkvi je živela naša narodnost, je živela naš slovenski jezik. To je bilo mogoče, ker je cerkev imela pravice, ki nikdar ne zastarajo, ki so starejše in bolj vzvišene, kakor celo pravice države, ki so višje še celo, kakor vlada je samega, kar naš presvetli vladar hvala Bogu javno priznava, ko tlikokrat pobožno in ponižno gre za Najsvetejšim. Cerkev mora imeti svobodo, svobodna katoliška cerkev, to je sigurno zavetje za našo narodnost; in kateremu se imamo zahvaliti, (v prvi vrsti koroški Slovenci) da dandanes živimo kot slovenski narod, in sicer kot spoštovan (!) narod, in da napredujemo hvala Bogu v boju za svoje pravice (koroški Slovenci!), za svoj blagor. Bojevati se moramo za svobodo svete cerkve, braniti moramo to svobodo, kjer pa je ni, jo moramo privojevati. Ali ni to sramotno, kar se je nedavno zgodilo v Bosni, kjer Avstrija gospodari, da se je tam državna oblast drznila (Schwarz in Chorinsky čujta!) kaznovati škofa, ker je krstil Mohamedanec, ne da bi prej vlado prosil dovoljenja. (Backi so klicali: Sramota! Za odrom je stal kip cesarja!) Ako branimo čast svojih duhovnikov (Borovnica in Rabuza), kadar so po krivici napadeni — in to je navadno tako — (gola istina) potem branimo čast svete cerkve. (Burno pritrdjevanje). Kajti Kristus, naš gospod, je rekel, da kdor njih ne posluša, je kakor pagan. Liberalci pravijo, svobodna cerkev, v resnici pa delajo največjo silo katoliški cerkvi (če kakšnega prešestnega popa primejo), celo cerkve hočejo vzeti, da bi katoliški narod niti v svojih cerkvah, katere je on zidal in vzdrževal s svojimi žrtvami, s svojimi žulji, ne mogel več moliti svojega Boga. (Šusteršiču in vsem

backom so pritekale debele, grenkoslane solze). To svobodo mi zahtevamo za cerkev in izvojevali jo bomo. Se ve, slavni zbor, mi smo verni, drugi so neverni. (Oj ti farizej!) Vsled tega popolnoma drugače razumevamo življenje mi, popolnoma drugače razumevajo življenje oni. (To je resnica!) ... za nas se onkraj groba pravo življenje šele prične. Tam, kjer se dviga grob, nadgrobni griček, tam šele dosežemo svojo pravo, večno domovino. Zaradi tega nas prepada loči med onimi, ki nimajo te vere, zato se ne strašimo nobenih težav (tudi najtežje obložene mize ne!). Vedno in vedno kličemo, kakor smo danes molili po sv. maši in kakor vsak dan po tihi sv. maši molimo in kličemo: O, Gospod, milostno glej na svoje ljudstvo, ki k Tebi kliče! O, Gospod, milostno glej na svoje ljudstvo, na svoje slovensko ljudstvo, ki Ti je vdano zvesto v vseh veselih in žalostnih dneh, na svoje ljudstvo, ki k Tebi kliče na pomoč! (Nekateri backi so že kolena pripogibali, misleč, da bo dr. Šusteršič dal blagoslov.) Dalje. Ne bodimo nejevoljni, ako nam Bog pošlje hude dneve (v tem je prišlo 3000 demonstrantov pred zborovanje, umevno, da je Šusteršič smatral to za hud dan), vsaj vemo, da moramo trpeti na tem svetu, (posebno tisti, ki se hinavščijo!), da moramo marsikaj prenašati (tudi besedo „žlindra“ in „izdajalec“), če drugega ne, laži, obrekovanja svojih nasprotnikov. (Potrjujemo s kolekom za 2 h [vinarja] resničnost, da klerikalci prenašajo in prinašajo laži in obrekovanja! In koliko jih je izmed nas tukaj, izmed vas tukaj, možje in žene slovenske, ki v potu svojega obraza delate za vsakdanji kruh, koliko izmed vas, ki včasih ne vedo, kakšen kruh bodo mogli drugi dan dati svojim otrokom. (Menj naj letajo po katoliških shodih, božjih potih, ofrih itd., pa bodo imeli več kruha za otroke.) In kaj vas drugega drži kvišku, kakor sveta vera, živa vera, (tudi dr. Šusteršiča?) uverjenje in prepričanje, da boste za vse to, kar pre-

LISTEK.

Povodni mož.

„Samo da se nam ne pokvari zabava!“ je dejal gospod Damijan, ko smo šli lepega poletnega dne proti ribniku blizu Ljubljane streč klinom, črnookam, jelšnicam in ostrizem po življenju.

Gospod Damijan, mož v takom imenovanem najlepših letih, bi se glede telesne moči lahko brez skrbi meril z Goliatom in glede svoje blagodušnosti in krotkosti z vsakim boljšim angelom. Previdna mati priroda je dobro vedela, da se bo Damijan odlikoval s posebno zdravim apetitom, zato ga je obdarovala z izredno razvitimi čeljustmi. Ko ga je nekoč razžalil siten hujskač, mu je pokazal gospod Damijan svoje zobe, ugriznil pa ni nasprotnika, ampak je odgriznil kakor gorila lep kos zidu in tako precej močno poškodoval enega izmed najlepših krajev stolnega mesta ljubljanskega; izzivalec pa se je tako prestrašil, da je prosil gospoda Damijana odpustčanja na obeh kolenih.

Navzlic temu, da je gospod Damijan jedel mnogo in dobro, je vendar puh-telo od njegovega bitja vedno nekaj, kakor kitajska lakota. Sam je trdil mož, da je bil svoje žive dni pravzaprav samo enkrat sit, in to po birmi. Pa tudi tisto da je trajalo komaj debelo uro, ker mu je sveti Urh pomagal do prvotnega teka, kakršnega je bil imel pred birmo. Svoj čas je služil v legiji tujcev v Alžiru in nosil največje škornje; tam sta ga aretirala dva razuzdana roparja. Vendar se mu je posrečilo, da je odnesel pete in svoje prihranke domov; odlej je užival prijetno življenje umirovljenega junaka.

„Preveč smo govorili o svoji zabavi“, je nadaljeval gospod Damijan, „zato se nam lahko izjalovi vse skupaj!“

„Ne bodi no siten“, ga je zavrnil poredni gospod Nalim, navdušen ribič z zlatimi naočali. Ali ne nese Uzmovič za nami pet velikih steklenic vina, krača, klobas, sardin, kruha i. t. d.?⁴

„A, potem pa že!“ je pokimal gospod Damijan in se obznil.

Ko smo dospeli k ribniku, smo

se takoj lotili dela s trnki in z vršo, na kopnem in na vodi. Le gospod Damijan se ni zmenil za lov. Ni se ganil od mizice, kamor je bil prinesel Uzmovič vino in jestvine.

„Damijan, pojdi pomagat!“ ga je vabil navihani Nalim iz čolna.

„Hvala lepa!“ se je odzval gosp. Damijan mirno in ponosno. „Drugace ne lovim, kakor same some in sulce!“

„Ojej, ali ste slišali, gospoda!“ se je smejal Nalim in spustil sak v motne valove. „Čakajte, naj vam pa povem, kakšne zlahtne ribe je lovil Damijan v Ljubljani, haha! Najprvo je ujel kos šote, potem svitek in potem raztrgan škorenj, ki ga je menda star berač iz sramežljivosti vrgel ponoči skrivaj v vodo!“

Damijan je potrpežljivo prenašal zlobno riganje ribičev in ni hotel v čoln.

„Pomislite“, je dejal, „da mora vendar kdo stražiti naša živila!“

„No, imeli bi lepega varuha!“ se je norčeval Nalim. „Saj ga poznamo Damijan se le boji, da ne bi poginil od lakote!“

Naposled so ga vendar s slad-

kimi besedami zvalili v čoln. Toda visoko vzrasli Damijan se je z viržinko v ustih zaletel preveč in ko je hotel počeniti konec naše gondole, ni sedel na klop, temveč najprvo v zrak in potem v kalno vodo. Komaj se je prekucnil, že je bil, ves moker, zopet na vrhu in se oprjemal čolnovega roba. Modro, prav modro se je držal mož in mirno, zinil pa ni nobene besedice, ker je imel v levem ustnem kotu viržinko, iz desnega pa brizgal vodo, kakor morski kit.

„Ej Damijan“, se je veselil Nalim, „že trideset let nisi pil vode, danes si jo pa, pa še kakšno!“

„Saj ni res!“ se je branil Damijan, še zmeraj v vodi. „Vode pa nisem pil, tistega ne bo nihče govoril! Vode pa ne! Take sramote ne bi preživel niti dobre pol ure!“

„Ali se nameravaš še kaj dolgo kopati v tej luži?“ ga je dražil Nalim.

„Takoj bom zunaj.“

„Pa res!“ se je norčeval Nalim. „Ako si se hotel kopati, bi si bil slekel vsaj suknjo in sezul čevlje!“

„To je povodni mož!“ je dejal drug ribič. „Povodni mož se nič ne

slači in ne sezuva, ampak vselej kar tak štrbunkne v vodo, kakršen je, kakor kosmata vidra.“

Damijan je mirno požiral grenke očitke in premišljeval z nagubanim čelom, kako bi zlezel zopet v čoln. Škoda, da ni bilo nobenega slikarja blizu, ki bi ovekovečil ta redki in zanimivi prizor, škoda, da ni bilo poleg nobenega pesnika, ki bi v vzneseni odi vredno opeval dičnega umirovljenega junaka.

Naposled pa se je počasi in previdno skobacal v čoln, koder je vse lilo od njega. Prepeljali so mokrega trpina na breg, ga zavili v Nalimov havelok in mu čestitali, da se je otel smrti iz dober meter globokega jezera; ako bi bilo količkej nevihte, so mu zatrjevali, bi bil ubogi Damijan že v svetem raju.

Do solza ginjen, se jim je zahvalil Damijan, jecljaje in drgetaje, vsem skupaj in se takoj zopet nasedel pri vinu in jestivih. Izhlapevala joča voda ga je tako hladila, da se je bal mrzlice in zato užival vince v dvojni meri. Pijača pa mu je zopet zbužala tek; zato je tudi jedel v dvojni meri. Impozantno je sedel pri

trpite z dobro voljo na tem svetu. tisočkrat in tisočkrat na onem svetu plačani. Vodno bomo obračali svoje oko kviško na sinje višave, ki za naše človeško oko tvorijo nebo, nad sinje višave, koder oko naše (!) vere vidi znamenje sigurne zmage in sigurne sreče: sveti križ in ob vzhodu svetega križa brezmadežno Devico Marijo. Naj vam usoda prinese kar hoče (denar ali žlindro!) vesele ali žalostne dni, vedno in vedno bo iz našega srca se dvigal klic proti nebu: Hvaljen bodi Jezus Kristus! (Dolgotrajno odobravanje in burni živio klici.)

Svojim somišljenikom smo za dokaz popolne brezvestnosti in propalosti klerikalne stranke sestavili ta popolnoma po „Slovenca“ narejen izpisek dr. Šusteršičevega govora. Veseli nas, da nismo gledali in poslušali tega nastopa. Prepričani smo, da bi ljubljanski zdravniki ne zmogli vseh pacientov „sproti ozdravit“, ako bi na katoliškem shodu bil kakšen dostojen človek navzoč. V roko nam je prihajal krč, ko smo pisali citate iz Šusteršičevega govora. Ako bi hoteli vzeti v kritiko ta farizejski govor, napolnili bi lahko celo knjigo uničujočih dokazov, da je cel Šusteršičev govor ena sama dolga laž, ki se nam studi, kakor znani božjepotni berači, ki svoje rane očitno kažejo, da zbude napačno usmiljenje ter potem dobe kaj za svojo bisago. Ravno tak božjepoten berač se nam vidi dr. Šusteršič v njegovom govoru. Kakor smo mnenja, da spadajo berači z ranami na božjih potih v bolnišnico, ravnotako spada politični berač iz Ovijske hiše v pokorišče. Gorje slovenskemu narodu, ako pade v absolutno oblast takih ljudi. Po drugi strani se nam zdi čudno, da katoliška duhovščina pusti, da ta dr. Šusteršič tako blasfemijo nastopa pred tolikimi ljudmi. Res so to navadni backi, pa vendar imajo nekaj možganov, da vidijo, da se vera profanira s tako osebo, kakor je Šusteršič. Vsaj ljudje po večini vedo, da je to navaden človek, ki govori le za profit. Njegovo pravo prepričanje je ljudstvu deloma znano. In če ljudstvo vidi, kako navaden lajč, z vsemi človeškimi slabostmi, nastopa kakor na pol Bog, in brezmadežno ustvarjen penat klerikalne stranke, ki se kar očitno hinavšči, kako mora to vplivati na ljudstvo. Pa vsaj je tisto katoliško ljudstvo, ki se slepo zbira na take shode že tudi na poti dr. Šusteršičevega hinavščenja. Vsaj so znani mnogi slučajji, ko plačujejo maše za slabe namene. Fantje se stepo in zazvoni Ave Marijo, prenehajo s tepežem in molijo. Po molitvi zgrabijo za nože in se zopet vsekajo. Čitali smo v slučaju sester Zeller na Dunaju, ki je ena molila pred križem za srečen izid umora. V našem modernem času duhovnik blagoslovi orožje in vojake, da potem z blagoslovom more in streljajo nedolžne sovražnike. Na shodu javno moliti, oči zavijati proti nebu, potem pa na življenje in smrt preganjati

svojega bližnjega — morala, ki jo je praktično pokazal dr. Šusteršič, in škojfe so to odobrili. Poštenemu človeku se mora gnjusiti ta pojav, kakor se nam gnjusijo odprte gnojne rane. Zato kličemo vsem svobodnimislnim ljudem, katerega koli stanu in starosti: Skupno proti temu gnjusnemu, lažnjivemu hinavstvu, v boj proti takim farizejem, kakor nastopajo na katoliških shodih! V življenje pa pravo bratovsko ljubezen in strpnost, kakor jo je učil nepokvarjeno sam Krist.

Protestni shod v Črnem vrhu.

Povodom katoliškega shoda v Ljubljani je sklicalo politično društvo „Jednakopravnost“ v Idriji v nedeljo 26. t. m. javni ljudski shod s sporedom „Katoliški shod v Ljubljani in slovensko ljudstvo“ pri „Hladniku“ v Črnem vrhu. Na shodu je bilo med tem, ko je prišlo še kakih 50 klerikalcev, nad 150 ljudi. Da je bil shod preje razglašen in bi se bila razvila od napredne strani količkej večja agitacija, bi bila udeležba gotovo mnogo večja. Omenjamo mimogrede, da se je poslalo našemu somišljeniku v četrtek pismo, a ga je prejel šele v nedeljo — ker dvomimo, da bi bil klerikalni poštar svojevotno zadržal pismo. No, pa naj je tako ali tako — shode na deželi je treba mnogo preje razglašati. Naj nam je to pouk za bodoče!

Ob polu 4. uri popoldan odpravi predsednik „Jednakopravnosti“ Ivan Bonča zborovanje. Soglasna sta bila izvoljena vrla kmečka posestnika Blaž Zajc iz Predgrizja za predsednika in Fran Zagoda iz Zadloga za zapisnikarja. Predsednik podeli nato besedo J. Novaku iz Idrije, da poroča o dnevnem redu. Ta predvsem predstavi politično društvo „Jednakopravnost“, ki se je ustanovilo pred nekaj leti v Idriji, da deluje za politični, gmotni in društveni, stanovski in narodni napredek posebnost delavskega in kmetskega stanu, da vzbuja narodno in stanovsko zavednost ter se zlasti potože za ustavno zagotovljeno narodno enakopravnost. Prav z ozirom na društveni namen, je bilo društvo opravičeno sklicati današnji protestni shod proti katoliškemu shodu v Ljubljani. Takoj v drugo ga poudarja govornik, da shod nima protiverskega značaja, ravno nasprotno, namen mu je protestirati proti zlorabi vere v politične namene najbolj korumpirane stranke na Slovenskem — slovenske ljudske stranke. Ne protestirali bi danes, če bi se sklical v Ljubljani politični shod te stranke, ker kot svobodomislec priznavamo vsakemu pravo združevanja, a da se odevajo politični nameni s katoliškim plaščem, in da se zganja na politične shode ljudi v Ljubljano s pomočjo vere — to je, proti čemur moramo najodločneje ugovarjati. Da je katoliški shod čisto navadna politična demonstracija

klerikalne stranke, ni težko prevideti. Sklicuje se katoliški shod Slovencev, a na ta shod se povabijo samo pristaši slov. ljudske stranke, nikogar se ne bo pustilo na zborovališče, ki ni privrženec te stranke. Vse delovanje te slovenskemu narodu najbolj škodljive stranke pa je osredotočeno v edini namen, pripraviti in utrditi tla za rimski klerikalizem med slovenskim narodom. Govornik označuje namene klerikalizma, poda zglede iz zgodovine, kolika nesreča je bila narodom ravno stremenje po duhovski nadoblasti, oriše v kratkih potezah reformarno in protireformarno dobo na Slovenskem, boje slovenskega kmetskega osvoboditve izpod oblasti graščinske in duhovske gospodstva. Med tem se je pritihtopil na shod domači kaplan Pravhar vulgo Masa v spremstvu nekega lemenatarja, usedel se najprvo pred govornika, a je kmalu vstal, si v svoji nadutosti ogledal one neodvisne črnovrške posestnike, ki so prišli na shod. No res je prišel kmalu trop klerikalcev — par nezavednih kmetičev, nekaj vrednih članov katoliških izobraževalnih društev, da tudi Marijinih hčera ni manjkalo v tej družbi je umevno, saj je bil med njimi tudi „večni ženin“ Filip Rudolf.

Med tem je govornik prešel na propagiranje klerikalizma v sedanji dobi in ravno podal dokaz, kako malo je klerikalcem do slovenske narodnosti, ožigosal zlasti izdajsko početje dr. Šusteršiča v zadevi volilne reforme, ko je primahala hrabra klerikalna dobro organizirana četa na zborovališče. Kaplan stopi pred njc, dvigne roki in iz vsega grla zavpije: živio dr. Šusteršič! Unisono sledi svojem komandantu klerikalna četica. Napredni zborovalci pa se oglase: „Proč z njim! Fej narodnemu izdajalcu!“ Nastane precejšen hrup, a se končno pomirijo klerikalni združbarji, ko se kaplanu Pravharju zagotovi, da dobi besedo.

Govornik nadaljuje omenja, da se je pričelo s sistematičnim poklerikalizovanjem na Slovenskem pravzaprav s škofom Misijem, ki je bil nalašč izbran od vlade, da razcepi slovenski narod na Kranjskem v dva tabora. Škof Misia je bil sicer dober duhovnik, a slab Slovenec, dasi slovenske matere sin. Ta je pričel s premišljeno organizacijo klerikalne stranke, vernega in odkritosrčnega propovednika klerikalizma pa je imel na Goriškem v osebi dr. Mahniča, ki je učil, da je narodnost poganstvo, naprednost in svobodomiselnost pa framazonstvo. Tla so bila med slovenskim narodom, ki skoraj od priseljenja v sedanje pokrajine ni bil nikdar svoboden, pač pa vedno rob drugih, kakor nalašč za klerikalno seme, in res so širom slovenske domovine, malone čez noč,

vzrastla klerikalna bojovna društva. S početka je nastopal klerikalizem tihotapsko, prikrit, danes pa nastopa agresivno, ne poznavajoč v boju poštenosti, ne strahuje se najzadnejših sredstev. Gorje danes svobodomiselnemu človeku, gorje neodvisnemu kmetskemu posestniku, kakor lačne hijene pade po njem klerikalno časopisje. Ni je besede, s katero bi se moglo primerno označiti nadvse grdo in brezstidno delovanje slovenskega klerikalnega časopisja in najgrša sramotjenja, najbolj hujskajoče vesti pišejo ravno blagoslovljeni božji namestniki pod patronanco škofa Jegliča. (Klerikalci ugovarjajo in hrupno protestirajo). V tem ostudnem časnikarskem boju gredo tako daleč, da niti svojim lastnim pristašem ne priznajo. Omenja slučaj dr. Brejca in čita njegovo „Poslano“ v „Miru“. (Klerikalci vpijejo na povelje kaplana Pravharja: „Ta je odpadnik!“ „Ta ni več naš!“) Govornik pa jim odgovarja, da se je Brejc še pred kratkim na shodu v Mariboru priznal za pristnega klerikalca. Koroški duhovniki, kojih glasilo je celovški „Mir“, so gotovo boljše duhovniki, ko uredniki „Slovenca“ in „Domoljuba“ in prvi so zadnje odločno obsodili. A klerikalci se poleg časopisja poslužujejo še polno drugih sredstev za utrjenje klerikalizma med slovenskim ljudstvom. Klerikalna vsestranska delavnost pa mora vzbuditi tudi samostojno misleče in zavedno slovensko ljudstvo, da se združi v skupnem odporu proti prodirajočemu klerikalizmu. K temu se nudi prav danes prilika, ko zboruje katoliški shod v Ljubljani. Govornik predlaga nato resolucijo, ki je bila predložena vsem protestnim shodom.

Klerikalci sprva hrupno ugovarjajo proti čitanju resolucije, a ko se jim od naših pojasni, da bodo lahko z glasovanjem odločili za ali proti resoluciji, utihnejo in govornik more prečitati resolucijo.

Predsednik da na glasovanje resolucijo in nad 80 mož glasuje za resolucijo, proti glasuje le kaplanova četa, ki pa je v znatni manjšini. Somišljeniki resolucije pozdravijo zmago z burnimi živio-klici, klerikalci pa kričijo, da se ni prav glasovalo in zahtevajo še enkratnega glasovanja, čemur pa predsedstvo ni ustreglo, ker je bilo pri prvem glasovanju znatna večina za resolucijo.

Ko nastane zopet mir, poda predsednik besedo socialnemu demokratu Iv. Kokalju iz Idrije, ki v daljšem govoru označuje stališče socialne demokracije napram kat. shodu. Tudi med tem govorom klerikalci ne dajo miru, posebnost se prične odlikovati klerikalne devičarice, ki na kaplanovo povelje „ženske tih!“ hipoma utihnejo, na njegov mig pa začno zopet gozdati.

Ko je govornik končal, ponudi predsednik besedo kaplanu Pravharju, ki pa ni posebno rad stopil na oder, dasi ga je preje toliko skrbelo, dobi li besedo ali ne. Res lepo je pričel govoriti okroglihočni gospod kaplan Masa. „Zdaj pa tih“, zdaj bom jaz

govoril“, so bile prve njegove besede. Prava duhovska ošabnost! Seve so naši odgovorili s smehom na kaplanovo nadutost. Nadalje pa je rekel, da hoče kratkočasneje govoriti, kakor predgovornika. No, pa ni mnogo povedal g. kaplan. Prvemu govorniku je očital, da je plačan tajnik, da nadalje klerikalne hranilnice nakupavajo graščine in jih v korist kmetom razprodajajo, da klerikalci niso sovražniki izobrazbe, saj ustanavljajo izobraževalna društva in da oni ne streme po duhovski nadoblasti. To je vse, kar je povedal g. kaplan; ni bilo veliko, pa tudi kratkočasno ne. Katoliškega shoda v Ljubljani se niti dotaknil ni.

Odgovarjal mu je tajnik Novak, ki je poudarjal, da je katoliški duhovnik prav zadnji, ki sme očitati komu njegovo plačo. Saj so prav duhovniki za svojo lenobo najbolje plačani. Naj bi bil raje povedal o milijonskih dohodkih visokih cerkvenih dostojanstvenikov, tu bi imel najhvalejnejše polje. Klerikalni mogotci res, a ne klaverne klerikalne posojilnice na deželi, nakupavajo graščine, ne v korist kmetske, pač pa da spravijo v svojo malho ogromne dobičke. Kaka so pa klerikalna izobraževalna društva, je pa znano. Naj so to izobraževalna društva, v katerih se sme imeti le knjige in časnike, ki jih župnik odobri. Klerikalci postajajo zopet nervozni in posebnost Marijine hčere skrbijo za šunder. Predznost je velika, če si upa kaplan zatrjevati, da duhovniki ne streme po nadvladi v vsakem oziru. Prav zategadelj se vodi ves boj klerikalne stranke po duhovščini, ki hoče imeti ves vpliv pri javnih zastopih, v šoli in vsepovsod.

Za besedo se priglasil še „večni ženin“ Filip Rudolf, ki pripoveduje naučeni primer o nevesti in snubačih, tako so tudi danes prišli liberalci, socijalni demokrati in klerikalci, da zasnujijo Črnovršce za svoje stranke. Kakor pa se nevesta odloči le za najboljšega snubača (To pozna „večni ženin“ najboljši! kličejo naši), tako se bodo tudi Črnovršci odločili za slovensko ljudsko stranko, ki je največ dobrega storila (pozabil pa je povedati, kaj.). „Večni ženin“ gospod Filip pa je hotel tudi nekaj hujskati s propalo mlekarjo, a klici naprednjakov, „saj ste bili nadzornik!“ so mu vzeli veselje, govoriti kaj več o mlekarji, je sklenil hitro z vabilom svojih pristašev na pol litra vina (!) in pozivom, naj zakličejo stranki ljudskih sleparjev živio. Kaplan je intoniral in zaupili so klerikalci kar so mogli. Naprednjaki jim niso kratili tega veselja.

„Večnemu ženinu“ odgovarja tajnik Novak, ki zavrača njegovo trditev, da se je prišlo snubit za kako stranko. Namen shoda je bil, edino pojasniti ljudstvu pogubnost klerikalnih stremeljenj za slovenski narod. Za božjo stvar preveč vneta Marijina hči vrže proti govorniku jajce, ki pa

Dalje v prilogi.

polni mizi, natakali drugim, zlasti pa sebi, pridno mašil božje dari, držal pa se je modro in dostojanstveno, kakor pravkar potrjen patriarh.

Marijivi ribiči so naložili preko osemdeset ribic in dva klina. Dobrosrčni gospod Nalim je ves ta plen podaril Damijanu za večerjo.

Ko je bila poslednja steklenica prazna in je ostalo le nekaj žalostnih ostankov ribiške pojedine, je Damijan vesel nesel ribe domov. —

„Kje si se ga pa zopet nalezel?“ ga je sprejela malenkostno misleča žena.

„Rib sem ti prinesel!“ je ukal Damijan. „Dvainosemdeset samih žlahtnih rib! Samih klinov, črnook, ostrizev, ješlnic in karpov!“

„Pa pokaži!“

In Damijan je pokazal svoj zavoj. Ko sta ga pa razvila, sta našla v njem le nekaj trsak in polenkov.

Damijan trdi še danes, da se je zgodil čudež, velik čudež! Žlahtne ribe so se izpremenile v trske! Tega pa noče in noče verjeti, da mu je medpotoma zavitek z ribami zamenjal poredni Nalim.

Rado Murnik.

Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

XII.

Iz temne noči so se kakor žareče oči svetili okrog Mengša ognji, ob katerih je bilo zbrano moštvo kamniške vojske, dočim je dal Nikolaj Kolovski pogasiti vse luči, tako da ni mogel nihče videti, kaj se godi v gradu in v taboru.

Že je vladal nočni pokoj, ko je mladi Bertonja z malo četo izbranih vojščakov previdno zapustil grad in odšel plezaje po tleh proti sovražnemu taboru. Kmalu mu je sledil Engelbert Rain, tudi samo z malo četo. Marko Pirin je bil oba natančno podučil, kaj jima je storiti, a ni nikomur, niti Nikolaju povedal, kam in čemu je odposlal ti dve četi iz tabora.

Začudenje, ki ga je vzbudilo to skrivnostno postopanje, se je še povečalo, ko je Pirin ukazal, naj se da vojaštvu hrane kolikor je želi, dasi je bila zaloga prav majhna. Vojaki so iz tega sklepali, da pride že naslednji dan do bitke in da je Nikolaj

opustil misel, vstrajati v svojem taboru in se omejiti samo na obrambo. To mnenje je še potrdil Nikolajev ukaz, naj bo vojaštvo na vse zgodaj zjutraj pripravljeno na vse slučaje.

Napočil je dan in vojaštvo je nestrpno čakalo, kako povelje izda vojskovodja. Toda Nikolaj Kološki je samo pregledoval orožje svojega moštva, razdeljeval nove meče in bodala ter dal popravljati oklepe in šljeme, sicer pa ni z nobeno besedico povedal, kaj namerava in kaj se zgodi.

„Najbrž poskusi ponoči s celo vojsko pobegniti“ je menilo vojaštvo in dasi je bil položaj vojske v menigškem gradu naravnost obupen, je bilo vojaštvo vendar nezadovoljno, da naj brez boja, nekako tihotapsko pobegne. Nevolja vojaštva pa se ni obračala proti Nikolaju Kolovškemu, nego proti Pirinu, ki so ga vojaki že ne sovražili, pa ga vsaj neradi in z največjo nezaupnostjo gledali zlasti sedaj, ko je bilo očitno, da je duševni vodja poveljnika Nikolaja. To nevoljo vojaštva je z vednim podpiranjem povečeval župnik Lavrencij, ki ni mogel in ni hotel pozabiti, da ga je Pirin objestno razžalil.

Po opoldanskem obedu je bilo zbrano vse vojaštvo na grajskem dvorišču in mrmraje, z mrkimi pogledi opazovalo Pirina, ki je z Nikolajem in z drugimi plemenitaši stal sredi dvorišča in se z njimi živahno posvetoval.

Mrmranje vojaštva je počasi naraščalo in postajalo čedalje glasneje. Čuli so se porogljivi klici na Pirina in glasovi ogorčenja. „Ta tujec nas ne bo vodil“ — „Ta nam ne bo zapovedoval“ — „Ta nam je prinesel nesrečo.“ Kmalu so se čuli tudi klici „Pirin je izdajalec“ — „Pirin je v satanovi službi“ — „Najbolje bi bilo, da ga ubijemo.“

Nikolaj je postal nemiren, zlasti ko je videl, da so začeli vojaki vstajati s tal in prijemati za orožje. Spoznal je, da je župnika Lavrencija večdnevno hujskanje rodilo skrajno nevarno sad. Ukazal je pač ostro in in z grozečim glasom mir, a vojaštvo ga že ni več poslušalo. Ožji in ožji je postajal krog, ki ga je sklepalo vojaštvo okoli Nikolaja in Pirina. Začeli so blesketati meči v zraku, vpitje se je razvilo v tulenje.

„Smrt izdajalcu! Proč s Pirinom,

ki nas popelje v nesrečo! Ubijte ga.“

Pirin je potegnil meč. Isto so storili Nikolaj in Adam in Bosio, dasi so vedeli, da so izgubljeni, če bi se le enega vojaka dotaknili.

Nikolaj Kolovski bil bi v drugih razmerah brez pomisleka žrtvoval Pirina različenosti svoje vojske, kajti vedel je, da ni druge pomoči. Časih je s klanjem nedolžnih ljudi nastil krvoločnost divjih tolpi, ki jih je vodil, časih s plenom in opustošenjem. Zdaj so te čete zahtevale eno samo žrtev, a Nikolaj jo je moral rešiti za vsako eno, če je hotel rešiti samega sebe, svojo družino, svoje imetje in svojo vojsko.

V tem strašnem trenutku, ko je Nikolaj že obupaval in je le z največjim naporom zadrževal vojaštvo, da ni planilo na Pirina in ga pobilo, se je na grajskem oknu prikazal župnik Lavrencij. Vojaštvo ga je pozdravilo z veselimi klici, iz česar je Nikolaj Kolovski po pravici sklepal, da je Lavrencij iz osebne maščevalnosti naščuval vojaštvo na upor in na uboj Pirina in obšla ga je neskončna jeza, misleč, da se je La-

greši cilj in odleti nazaj. Nastane velik hrušč in kaplan postaja prevroče, zato poziva navzoče pristaše, da odidejo, ker so opravili svojo stvar.

No pa le malo klerikalcev sledi kaplanovemu pozivu, dasi skuša ta s svojo duhovniško avtoriteto vplivati na manj odločne. Ostane tudi lemenatar Klavžar, ki je bil tudi med shodom mnogo mirnejši, kot njegov kolega kaplan Masa. S tem pa gosp. lemenatarju nikakor nečemo škodovati na karijeri. Pri odhodu klerikalcev je nekaj nadebudnih članov in članic izobraževalnega društva metalo pesek proti govorniku, kar ga pa ni nimalo motilo, pač pa je pokazal to dejanje kot sad kaplanovega dela in uspeh katoliških izobraževalnih društev. Ko je kaplan Pravhar odšel, je zavladal najlepši mir na zborovališču. Tajnik Novak je še v daljšem zaključenem govoru poudarjal, da se je poznavajoč Črni vrh, pričakovalo takega nastopa nasprotnikov napredne misli, a to ne sme motiti svobodomiselecev, da bi količjak odnehali v boju proti klerikalizmu. Nasprotno, združiti se morajo k skupnemu odporu, da se zajezi pot pogubonosnemu delovanju brezvestne črne garde. Zahvaljeval se je domačinom, ki se niso bali farovškega terorizma in prišli v tako lepem številu na shod. Vzpodbujal jih je k vztrajnemu boju za napredno misel, ker le njej velja bodočnost. Končal je z „živio“ klicem na slovenski narod, kateremu v prospeh je posvečeno delo svobodomiselecev. Burno odobravanje je sledilo govornikovim besedam.

Predsednik je na to zaključil nad dve uri trajajoči shod.

Ob sklepu poročila omenjamo, da so se shoda udeležili idrijski socijalni demokrati v večjem številu. Kot delavci so žrtvovali svojemu pričanju popoldne, zato pa jim iskrena zahvala.

Pismo iz Sofije.

V Sofiji, 26. avgusta.

III.

Kongres jugoslov. književnikov in časnikarjev.

V soboto po sestanku so si udeleženci kongresa ogledali Sofijo in njene znamenitosti: Novo gledališče, ki je izredno monumentalna stavba, narodno sobranje, spomenik carja- osvoboditelja Aleksandra II. in mestno šetališče. Sofija ima popolnoma velikomestni značaj s širokimi ulicami in buljavri. Na ulicah je živahno življenje, najpestrejši prizori se nudijo očesu. Bolgare, Turke, Armence, Cigane in Žide se srečava po mestu; vsi ti so oblečeni v pisane svoje narodne noše in dajejo mestu docela orientalski značaj.

Kongres se je pričel v nedeljo 26. avgusta ob 10. dopoldne v dvorani „Slavjanske Besede.“ Raz hiš po mestu vihrajo številne bolgarske belo-zeleno-rdeče zastave, na poslopju

vrenicij prikazal na okno z namenom, da vzpodbode in podžge vojaštvo, naj izvrši svoj naklep in naj usmrti Pirina.

„Vse je izgubljeno,“ je škripaje z zobmi zajčkal Nikolaj, „a prisegam Vam —“

„Vse je dobljeno in rešeno,“ ga je naglo prekinil Pirin, ki je bil na oknu poleg župnika Lavrencija zagledal svojega slugo Luko in za paža oblečeno Manfredo in bil v tem hipu prepričan, da Lavrencij ni prišel prostovoljno na okno, marveč da je bil v to prisiljen.

Med tem ko je vojaštvo kričaje pošiljalo pozdrave proti oknu, je Luka s svojim dolgim bodalom šegetal župnika Lavrencija po hrbtu in mu s pritajenim glasom govoril:

„Glejte, duhovni oče, teh 250 vojakov, ki krožijo okrog mojega gospodarja, kakor lačni volki okrog svoje žrtve. Ali prisežem Vam, da vas tukaj na mestu denem iz kože, da skuham Vašo glavo in jo snem za telečjo glavo, iz Vašega mesa pa napravim klobase, ki jih podarim svetemu očetu, če vi teh lačnih volkov ne prepodete in ne rešite mojega gospodarja.“

(Dalje prih.)

„Slav. Besede“ plapolajo zastave vseh štirih jugoslovanskih plemen, na prvem mestu naša slovenska zastava. Krasna dvorana je okusno dekorirana z zelenjem, ob kandelabrih pa vise naše štiri jugoslovanske zastave. Udeležencev iz vseh štirih slovanskih zemelj in drugih odličnih gostov je toliko, da je prostrana dvorana do zadnjega kotička polna.

Kongres je otvoril predsednik „Društva na blgarskijte publicisti,“ vseuč. profesor St. Bobčev.

Pri otvoritvi so bili navzoči naučni minister dr. Šišmanov, zastopnik srbskega poslanstva Antonovič, župan sofijski M. Todorov, župan cetinjski iz Črne gore Sava Vuletič, češki drž. poslanec Klofač, rektor vsenčilišča in drugi odlični predstavitelji. Predsednik Bobčev je v krasnih pesniško navdahnjenih besedah pozdravil udeležence kongresa in druge goste. Najprvo je pozdravil Srbe kot najbližje brate, ki so z doblestno junaško borbo prvi med južnimi Slovani izvojevali svojo svobodo in samostojnost, za njimi pa Hrvate, ki so bili prvi na našem jugu nositelji jugoslovanske ideje. Slovence je Bobčev pozdravil doslovno tako-le: „Dobro došli, i Vi, mili naši bratje s Slovenskega, domovine Kopitarja, Vodnika in Prešerna, sinovi malega a visokokulturnega naroda. Ob bregovih Ljubljance se že zdravna razlega glas o jugoslovanskem bratstvu.“

Nato je še pozdravil udeležence iz Bosne, ponosne in iz kršne Hercegovine, zastopnika Črnogore, domovine junaških orlov-borcev za balkansko svobodo, navzoče Čehe in Ruse. Vsem skupaj je zaklical:

„No znajte gosti dorogie, Vi zdjes ne gosti — vi svoji, vi doma zdjes!“

Na to je na kratko pojasnil cilj in namen „Zveze jugoslovanskih književnikov in časnikarjev“ ter v vznešenih besedah slavil jugoslovansko edinstvo. Svoj govor je sklenil z besedami bolgarskega pesnika:

„Slavjanska solidarnost! Gorešta bratsk svjaz! Toda da j našto znamie i našata deviza! Tuj štit je, kojto ništo ne može go proniza.“

Nato se je oglasil, burno pozdravljen, za besedo naučni minister dr. Ivan Šišmanov, ki je v svojem govoru naglašal, da mu je bila že davna kot literatu na srcu jugoslovanska ideja, vendar pa ni mislil, da bi si ta ideja tako hitro pridobila tal med vsemi Jugoslavlani. Danes je prepričan, da je ta ideja že nastopila zmagonosno pot po jugoslovanskih deželah. Ta kongres, konferenca jugoslov. dijaštva in II. jugoslov. razstava so etape na tem potu. Minister je končal svoj govor želeč kongresu največjega uspeha. Za ministrom je pozdravil udeležence sofijski župan M. Todorov, kličeč jim: dobrodošli v bolgarski prestolnici! Predsednik Bobčev je na-to prečitail došle pozdrave in brzojavke: od „Slavjanske Zveze“ v Petrogradu, od češkega žurnalist. društva v Pragi, „Slov. Prehleda“ v Pragi in prof. Zabolotskega v Toplicah. V imenu „Društva slov. književnikov in časnikarjev“ v Ljubljani je brzojavil dr. Zbašnjik to-le: „Z dušo in srcem pozdravljamo bratski kongres, kateremu želimo največjega uspeha z ozirom na slovansko idejo.“ Predsednik se je na to spominjal umrlega srbskega pisatelja St. Sremca in hrv. književnika Jos. Kozarca, katerima je skupščina zaklicala v spomin trikratni slava. Na to so pozdravili kongres: predsednik „Slavjanske Besede“ St. Kostov, rektor sofijske univerze dr. Georgov, prof. Bužev, cetinjski župan Sava Vuletič, posl. Klofač, ki je v svojem govoru naglašal, da je, kamor Avstrija stopi, povsodi samo demoralizacija in korupcija, in urednik Kašiković iz Bosne. Največ pozornosti je zbudil govor Slovenca Ant. Trstenjaka, ki je govoril kot zastopnik „Slov. Matice“ in v vznešenih besedah slavil jugoslovansko vzajemnost. Ko je govornik končal, mu je vse navdušeno aplavdiralo. Na to je predsednik Bobčev predlagal za častne pred-

sednike: za Srbe prof. Ivaniča, za Hrvate Š. Gjalskega, za Slovence Iv. Hriharja, za Bolgare Iv. Vazova; za tajnike so bili imenovani: za Srbe dr. Škerlić in Kočić, za Hrvate dr. Livadić in Milčinović, za Slovence R. Pustoslemšek in A. Trstenjak, za Bolgare pa Pjejev in Nikolov. Nato se je izvolila komisija za končno redigiranje pravil „Zveze“. V to komisijo so bili izvoljeni: dr. Škerlić, Sava Vuletič, dr. Kumanadi (Srbi), R. Pustoslemšek, A. Trstenjak (Slovenca), Gjalski in dr. Dežman (Hrvata) in Bolgara dr. Zlatarov in D. Štrašimirov.

Kongres se zaključi v ponedeljek.

Volilna reforma.

Dunaj, 31. avgusta. Poslanec dr. Gessmann je izjavil na nekem shodu, ako bi nasprotniki volilne reforme hoteli isto zavleči, bi prijatelji volilne reforme ne pripustili nobene državne potreščine, kar bi pomenilo konec Beckovega ministristva.

Srbski kralj na potovanju.

Belgrad, 31. avgusta. V Kladovu je pozdravilo kralja Petra odposlanstvo romunskega kralja pod vodstvom generala Crainizeanuja. Odposlanstvo, ki ga je spremljalo mnogo odličnih Romunov, se je pripeljalo na dveh okrašenih ladjah. Kralj Peter je odposlanstvo pristočno sprejel in pogostil na svoji ladji. Pri tej priliki je napil kralj romunskemu vladarju, romunski general pa kralju Petru in prijateljskemu sosedstvu s srbskim narodom.

Bolgari proti Grkom.

Carigrad, 31. avgusta. Iz Aten se poroča, da je zavladelo med narodom silno razburjenje zaradi preganjanja rojakov na Bolgarskem. Čez noč so nabili po vseh ulicah pozive na kralja, naj se postavi na čelo poltretjemu milijonu svobodnih Grkov, da osvobodi 8 milijonov tlačenh. Narod bo kralju z veseljem sledil ter prenašal vse težave, ki so potrebne v dosego tega cilja. Sicer je policija pozive odstranila, toda prinesli so jih časopiši. Vladi dela to ljudsko razburjenje velike oskrbi, vsled česar se je garnizija v Atenah pomnožila. Tudi se je prestolonaslednik princ Kostantin v Benetkah ločil od kralja ter se vrnil v Atene, da prevzame za časa kraljeve odsotnosti vlado. Ljudstvo je prestolonaslednika navdušeno sprejelo, ker ga smatra za svojega somišljenika. — Da se ni knez Ferdinand takoj v začetku odločno uprl proti grškemu gibanju, izhaja baje od tod, ker se čuti žaljenega, ker se je dosedaj grški kralj, kakor nalašč izogibal sestanku z njim, dasi so se opetovano vršila med obema dvoroma tozadevna pogajanja.

Grško-romunski konflikt.

Carigrad, 31. avgusta. Vsled protigrških izgredev na Bolgarskem si grška vlada prizadeva, da se vsaj z Romunijo izmiri. V ta namen je prišel v Bukarešt poseben grški odposlanec, da posreduje v tem smislu. Na obeh straneh je razpoloženje za sporazumljenje ugodno.

Dogodki na Ruskem.

Stolypin v carski palači.

Petrograd, 31. avgusta. Car je ponudil ministrskemu predsedniku in njegovi rodbini svojo zimsko palačo za stanovanje, kamor se Stolypin tudi prihodnji teden že preseli.

Nagla sodba.

Petrograd, 31. avgusta. Justično ministrstvo proglasi v najkrajšem času naglo sodbo po avstrijskem zgledu proti revolucijskim napadom.

Atentati.

Varšava, 31. avgusta. Na poveljnika trdnjave v Helsingforsu in njegovega adjutanta so neznani zločinci streljali ter oba hudo ranili.

Petrograd, 31. avgusta. Proti policijskemu načelniku iz Samare, generalu Čerkatiju, so vrgli kmetje dve bombi, toda general ni bil zadet. General je takoj odposlal proti kmetom oddelek vojakov, ki so zažgali vas ter pobili več kmetov.

Obsodba punitarjev v Svecbergu.

Moskva, 31. avgusta. Včeraj se je izrekla obsodba nad zadnjim oddelkom vojaških punitarjev. 19 vojakov in 3 civilisti so bili obsojeni na smrt, 83 vojakov so obsodili v prisilno delo, 268 vojakov pa pride po 3 do 5 let v kazenski oddelek.

Car za kmete.

Petrograd, 31. avgusta. Car je ukazal agrarni banki, naj prodaja kmetom tudi njegova privatna posestva, ki so takozvana državna domena, in sicer po tistih pogojih, kakor kronska posestva.

Pomnožitve varšavske garnizije.

Varšava, 31. avgusta. Vsak trenotek je pričakovati, da se nad Varšavo proglasi obsedno stanje. Danes in včeraj se je garnizija pomnožila za 16 bataljonov pehote, 12 stotnij kozakov in mnogo topničarstva.

Španija in Vatikan.

Rim, 31. avgusta. Nihče bi ne bil pričakoval, da bo Španija imela kdaj pogum, se postaviti po robu Vatikanu, kakor je storila sedaj glede civilnega zakona. Španija je dobila k temu koraku pogum vsled uspeha Francije. Iz tega pa se seveda še ne more sklepati, da se bo v Španiji spremenil sistem. Vsekakor pa je čudno, da se je staremu generalu Lopezu Dominguezu posrečilo, česar ni moglo izvesti liberalno ministristvo. Ker ni misliti, da bi bil papež privolil v kraljevo naredbo glede civilnega zakona, nastal je v Španiji tudi majhen kulturni boj. Liberalno časopisje je polno najbolj-ših nad.

Vstaja na Kubi.

London, 31. avgusta. Voditelji revolucije so izdali oklic: „Ako vlada ne razveljavi zadnjih volitev do 10. septembra, napademo lastnino inozemcev ter tako prisilimo posredovanje Zedinjenih držav.“ — Položaj je potemtakem vkljub vladne pomirjevalne izjave zelo kritičen.

Obrtni vestnik.

Izprememba določb glede meroskusnih pristojbin od sodov. Državni zakonik prinaša ukaz trgovinskega ministristva, ki določa, da stopijo s 1. januarjem 1907 izveljave sedanje določbe o pobiranju meroskusnih pristojbin od sodov. Na njih mesto stopijo ob uavednem terminu nove meroskusne pristojbine. Pristojbine meroskusnih uradov za določevanje prostornine sodov ostanejo v splošnem neizpremenjene. Meroskusne pristojbine se bodo pobirale od 1. januarja prihodnjega leta dalje v sledeči izmeri: za sode, ki ne drže nad 60 litrov, po 20 h; za sode, ki drže več nego 60 l pa ne nad 150 l 30 h; pri večjih sodih za vsakih nadaljnih 10 litrov po 2 h več. Nanovo pa se uvede takozvana manipulacijska pristojbina. Znana stvar je, da se je v zadnjem času zatekla vlada k takozvanim manipulacijskim pristojbinam. Pod tem imenom se je pri raznih upravah naprtilo občinstvu novo breme. Začelo se je s tem pri carskem poslovanju, pri nas v Ljubljani so osrečili kupčijske kroge s tako manipulacijsko pristojbino pred nekaj leti pri poštnih pošiljativah z užitnini podvrženim blagom. Sploh se opaža, da vlada skuša pridobiti novih dohodkov z uvajanjem takih postranskih pristojbin, ki naj bodo odškodnina za opravljanje raznih, bolj ali manj zamudnih opravil. Spomnimo le na okolnost, da so se pri državnih železnicah uvedle takozvane pristojbine, ki niso v bistvu drugo kot povišanje tarifov pod novim imenom. Sedaj pa dobimo to „moderno“ davščino tudi pri meroskusnih uradih. Od onih sodov namreč, katerih prostornina se bode določala v meroskusnih uradih, bode plačevati poleg više navedene mernine, ki se računa od vsakega sode po njega prostornini, posebej še manipulacijsko pristojbino v znesku 3 h za vsakih 100 litrov po meroskusnem uradu ugotovljene prostornine. Če kaka stranka na primer pripelje 10 sodov in želi, da se določi njih prostornina, ter meroskusni urad dožene, da drže ti sodi po 60 l, bode plačati poleg mernine po 20 h od sode, skupaj torej 2 K, še 18 h kot manipulacijsko pristojbino. Ako se meroskusna opravila opravijo izven meroskusnega urada, je plačati za 20% manjšo mernino, manipulacijska pristojbina pa odpade docela. Do tega primera seveda le redkokedaj pride, ker stranke navadno nimajo lastnih, v to potrebnih priprav. Meroskusni uradi imajo pravico, določiti dan, da odpeljejo sode iz

prostorov meroskusnega urada. Ako dva dni po določenem dnevu stranka ne odpelje sodov, je plačati skladrino, ki znaša za vsak dan 5 h od vsakih 100 litrov.

Uvedba zavarovanja za slučaj bolezni in nezgode na Ogrskem. Dočim imamo v Avstriji že od leta 1888 obvezno zavarovanje delavcev za primer bolezni in nezgode, dočim se pri nas pripravlja tudi zakon o delavskem zavarovanju za starost in onemoglost ter starostno zavarovanje privatnih uslužbencev, ne obstoji doslej na Ogrskem niti zavarovanje za bolezni in nezgode. Za industrijo, katera ne nosi na Ogrskem nikakih socijalnih bremen, je sicer ta položaj dokaj ugodnejši, ali sodeč raz stališča splošnosti se mora gotovo brez pridržka reči, da dandanes tak položaj ni vzdržljiv in da mora tudi translitvanska državna polovica doprinesiti čimprej, kar je dolžna delavstvu. Izpolnitev te utemeljene zahteve socijalne pravičnosti in dolžnosti je s stališča avstrijskih produktivnih slojev želeti tembolj, ker se s tem zavrava zevajoče nasprotje med našo in ogrsko industrijo, kajti ogrska industrija je v sedanjih razmerah v primeri z našo industrijo znatno na boljšem, ker je ne zadeva dolžnost, prispevati k zavarovalnim stroškom. Ogrska vlada ima kakor se poroča, že pripravljen osnutek zakona o delavskem zavarovanju, in sicer pred vsem o zavarovanju za slučaj bolezni in nezgod. Osnutek se predloži že meseca septembra anketi strokovnjakov. Po vladnem načrtu se razdele vzdrževalni stroški zavarovanja za bolezni med delojemalce in delodajalce na ta način, da prispevajo delodajalci in delojemalci vsak polovico. Po našem zakonu plačajo gospodarji eno tretjino, delojemalci pa dve tretjini premije. Stroške za nezgodno zavarovanje pa bode nositi po načrtu ogrske vlade samo delodajalec. Pri nas so v tej zavarovalni stroki razmere v toliko različne, da odpada ⁹/₁₀ premije v plačilo gospodarju, ostala desetina pa delojemalcu. Navzlic temu, da na Ogrskem delavci ne bodo obremenjeni s prispevki za nezgodno zavarovanje, je delojemalcem pridržano sodelovanje pri upravi zavarovalnih blagajnic v isti meri kakor delodajalcem, katerim bode nositi vse stroške. Zanimivo je, da se je ogrska vlada po vzgledu Nemčije glede porazdelitve stroškov za zavarovanje zoper nezgode odločila za takozvano dokladno postopanje, dočim imamo v Avstriji drug sistem, ki je znatno dražji in ki temelji na principu, da je zbrati potrebne glavnice. Razlika med obema sistemoma obstoji v naslednjem: Pri dokladnem postopanju se predpiše vsako leto obvezanec prispevke v znesku, ki se ga potrebuje za plačevanje v tistem letu nastalih odškodninskih rent. Pri tem postopanju se pobira vsako leto le toliko, kolikor se potrebuje za plačilo tekočih rent, dočim se glavnica, odgovarjajoča rentam, ki jih je plačevati, ne zbira. Ta sistem, ki je v veljavi v Nemčiji, se je onod izkazal in se smatra za dognano, da je obremenitev zavezancev mnogo manj občutna, kakor pri drugem sistemu. Na vsak način je dejstvo, ki mora biti jasno tudi nestrokovnjaku, da ima ta način zavarovanje svoje prednosti saj za prva leta. Pri sistemu zbiranja glavnice se ravna na ta način, da se pobirajo letni prispevki v enaki izmeri, in sicer v toliki, da se zberejo glavnice, ki so potrebne za plačevanje v tistem letu nastalih rent. Notorično dejstvo je, da nezgodno zavarovanje v Avstriji, ki je zgrajeno po sistemu zbiranja glavnice, nalaga težka bremena, dasi zavarovanci nimajo od zavarovanja tistih ugodnosti in koristi, ki bi odgovarjale občutnosti obremenitve. Ponovno se je zategadelj že stavila zahteva od strani udeleženh krogov, da se preide tudi pri nas k dokladnemu postopanju. No, vlada se je v načrtu o delavskem zavarovanju za starost in onemoglost saj deloma odmaknila od sedanjega sistema. Sicer pa je gotovo, da zadene krivda pri nas v mnogem slabo in drago upravo, ki vrhutega postopa, kakor čutimo v naših slovenskih deželah, le prečesto, prav pogosto svojevoljno.

Glasovi iz Idrije.

Hudobni Oswald preti. Če se mladega paglavca, ki je lučal kamenje, prime za ušesa, pa kriči, da bo šel materi tožit. Ravno tak je tudi naš zlobni Oswald. Nekaj let že prinaša v „Slovencu“ vse mogoče neresnice in stika po kotih, kje bi dobil kakega liberalca, da ga hitro napade v „Slovencu“. Povsod ima svoj nos. Nobena stvar mu ni sveta. Vitka se v družinskih razmere, izmišljuje si vsemogoče osebne napade in če liberelec kihne, že ni Oswaldu všeč, že je v „Slovencu“. Da tudi mrtvih ne pusti v miru, se razume. Menda misli ta zlobnež, da mu je vse dovoljeno. Ker smo bili tega počenjanja že do grla siti, smo mu posvetili v idrijskih glasovih nekaj kleri-

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. septembra.

— **Katoliški shod obsodil „Slovenca“ in „Domoljuba“.** Odsek za književnost in umetnost je razpravljati tudi o slovenskem časopisu „Slovenec“ je v svoji vestnosti (!), natančnosti (!) in zanesljivosti (!) paš priobčil govor nekega Fr. S. Gomilšaka, vse drugo pa — zamolčal. In vendar je bila prav razprava o časopisu velezanimiva. Udeležniki bi se bili skoro stegli pri tej razpravi, kajti vstajali so duhovniki drug za drugim in strahovito obsojali pisavo „Slovenca“ in „Domoljuba“, ter podlost, lažljivost, hudo-bijo in denuncijanstvo teh listov. Tisti duhovniki, ki pišejo in urejujejo „Slovenca“ in „Domoljuba“, so vsled tega kar divjali in grozovito rohnili na tiste svoje tovariše, ki so jih obsojali. Debata je bila nad vse burna in dr. Žitnik in dr. Lampe zabavljata še sedaj na svo moč na duhovnike, ki so obsodili njih „žurnalistiko“. Odsek je storil končno sklep, ki je iz več ozirov zanimiv. Sklenil je, da morata „Slovenec“ in „Domoljub“ opustiti osebne napade in osebna zasramovanja posamičnih ljudi in opustiti denuncijanstvo, smeta pa še nadalje napadati in zasramovati voditelje ne-klerikalnih strank. Kakor se vidi, je ta sklep nekaj kompromis. V koliko se ga bode dr. Žitnik in dr. Lampe držala, to se hitro pokaže. Ker pa imata Žitnik in Lampe pogum, prezirati celo papeževe ukaze in papeževa navodila, je pač jako verjetno, da se tudi za sklep katoliškega shoda ne bosta dosti menila. Zanimiv je pa ta sklep tudi zaradi tega, ker očitno kaže, da je bil katoliški shod v resnici le strankarski shod klerikalcev. Sklep namreč kaže, da je imel katol. shod ingerenco na klerikalno strankarsko časopisje in na vso klerikalno stranko. Splošen shod katoličanov bi te ingerence gotovo ne imel in zato smemo po vsi pravici reči, da katoliški shod res ni bil nič drugega, kakor strankarsko zborovanje klerikalcev, kar potrjujejo tudi vsi drugi sklepi.

— **Koroški Slovenci in volilna reforma.** Celovski „Mir“ je izdal zemljevid, iz katerega je spoznati, kako nečuvstva se dela koroškimi Slovencem z razdelitvijo okrajev. Slovensko ozemlje se je raztrgalo tako, da so se slovenski okraji priklonili nemškemu, namesto da bi slovenski okraji tvorili celoto. „Mir“ pravi: „Naš boj gre za ohranitev dosedanjeg teritorialnega celokupnostislovenstva na Koroškem, ki mu v tistem hipu podrežete vse že itak skromne življenske moči, ko dovolite, da se razbije na osem brezpomembnih kosov. To je princip in bistvo našega obupnega boja. Kdor ni čisto zaslepljen, mora nam prav dati in samo mora tudi pritrditi, če pravimo, da nenadomestne škode, ki jo s tako volilno reformo trpi slovenstvo na Koroškem in s tem slovenstvo sploh, niti primeroma ne odtehtajo pridobitve, ji jih volilna reforma prinese Slovincem na drugih krajih. Zato ne odnehamo in ne bomo nikdar odnehali opominjati in klicati: Poslanci, voditelji slovenskega naroda! Ne pozabite svoje dolžnosti napram najšibkejši in najnevarnejši meji svojega naroda! Ne dovolite za nobeno ceno, da se ta meja izroči sovražniku, ker sicer ne boste častno prestali sodbe objektivne, od trenutnih ozirov nemotene zgodovine! — Zemljevid smo razobesili pri Šešarku.

— **Pojasnilo.** Prejeli smo naslednje pismo: Slavno uredništvo! Blagovolite v svojem cenjenem listu objaviti to-le pojasnilo: Iz včerajšnjega „Slov. Naroda“ sem še-le izvedel (prvo dotično notico sem bil po nesrečnem slučaju prezrl), da se mi očita, da sem svojo odsnost od katoliškega shoda opravičil in da torej soglašam tendenco tega shoda. To očitanje je povsem neosnovano. Jaz sem vedno stal na stališču, da se

mi, obmejni Slovenci, nimamo vtikati v kranjski strankarski prepir, in ker smatram katoliški shod za strankarsko prireditve, sem na dopisno vabilo na ta shod enostavno odgovoril, da se shoda ne morem udeležiti. O kakem opravičevanju torej ni bilo govora in se pokazujejo vsled tega neosnovane vse odnosne konkluzije. Da sem pa na vabilo sploh odgovoril, smatram sem opravičenim z ozirom na zahteve navadne vljudnosti. — Z odličnim spoštovanjem dr. Rybář. Ljubljana, dne 1. septembra 1906.

— **Naša duhovščina in moderne iznajdbe.** Kakšno mora biti „katoliško ljudstvo“, ki se je zbralo na zadnjem katoliškem shodu, se najboljša presoja po tem, kakšna je inteligenca njegovih duhovskih voditeljev. Predvčerajšnjim čakali so na južnem kolodvoru neki „gospod“ na vrhniški vlak. Ker jim je bilo dolgčas, vrgli so desetico v čokoladni avtomat, ki je na peronu poleg trafike. A glej, če bolj so čakali, manj se je odzval avtomat in ni izbruhnil nobene čokolade, desetice pa tudi ne (ta liberalni pobalin!). Gospod gledajo in gledajo, in naposled na avtomatski omarici opazijo zvonec, s katerim kolodvorski vratar zvoni, če naznanja odhod vlakov. Vzamejo torej ta zvonec v maziljeno desnico in začno pred avtomatom pretresljivo žingljati. Občinstvo in železniško osonje je letelo začudeno skupaj. Ko so pa gospod povedali, da zvone zato, da bi prišla čokolada na dan, zabučal je po peronu tak smeh, da se še živčanja lokomotiv več slišalo ni. Seveda so revežu potem pokazali kljuko, katero se ima potegniti na avtomatu. To nas spominja dogodbe, ki se je pred par leti v Ljubljani pripetila s klerikalnim poslancem — duhovnikom — in telefonom. Močakar je, opazivši v neki pisarni, menda je bilo pri deželnem odboru, telefon, pol bojazljivo, pol radovedno vprašal, kaj je to. Telefon, se mu je reklo. „A, to je tisti telefon?“ — Hm — kaj ne, to je za govorjenje? — Ko so mu vse razložili, je ta pravi ljudski zastopnik smehljaje pomajal z glavo. Da ga prepriča, kakor je Kristus nevernega Tomaža, dali so mu imenik naročnikov, kjer si je izbral naslov osebnega znanca. Ko je bila zveza napravljena, dali so mu slušala in gospod poslanec se je par trenutkov po telefonu pogovarjal. Ko je bil pogovor končan, so ga, ker je mož zamišljeno pred se gledal, vprašali: „No?“ — Nato pavza; potem strašno neumen pogled gospoda poslancu krog in krog; naposled nadkriljujoč usmev, spremljan z zaničljivo gesto in klasičnimi besedami: „Pojte, pojte; boste vi mene farbali!“ Škoda, da še nobeden teh maziljencev ni povedal, kako se poslužuje angleškega klobeta. Še eno! Ko so pred nekaj leti v ljubljanskem nunskem klostru izvedeli za Edisonovo iznajdbo tonografa, zavila je neka nuna oči, kakor dva jara polža proti nebu in — seveda nemško — vskliknila: „Ah, gospod Bog je zopet privolil eno zmago hudobnemu.“ Da, da! Gospod Bog je neskončno potrpežljiv, če ne, bi ne privolil, da si taki troletni v državi laste prvo vlogo.

— **Tudi škofje in nadškofje čitajo naš list.** V sredo se je odpe-ljal goriški nadškof s katoliškega shoda iz Ljubljane domov. Na nabrežinski postaji je kupil nadškofijski tajnik in profesor bogoslovja gospod Josip Ličan „Slovenca“ in seveda tudi „Narod“ za svojega šefa. Sta vsaj nekaj resnic o katoliškem shodu izvedela iz „Naroda“.

— **Tržaški „Edinosti“ v al-bum.** V Kamniku izhajajoči „Naš List“ skuša z vsakovrstnimi napadi in natolcevanji obrniti pozornost nase in na tiste brezpomembne moze, ki so zbrani okrog njega. Nam se res ne zdi vredno, da bi s tem listom polemizirali, kajti polemizira se samo s političnimi faktorji, ali „Edinosti“ ni dala žilica miru in hitela je ponatisniti iz „Našega Lista“ nekaj njegovih zabavljic. Ker je „Edinosti“ toliko na tem l. žeče, da izve svet, kako mnenje ima kamniški listič o posameznih časopisih, jej priskočimo drage volje na pomoč. Upamo, da

nam bo „Edinost“ hvaležna, da ponatisnemo, kako mnenje ima „Naš List“ o tržaški „Edinosti“. „Naš List“ je izrekel o „Edinosti“ naslednjo sodbo: „Tržaška Edinost je izmed pohlevnih slovenskih listov najpohlevnejši list. Njena ponižnost je taka, da bi prišla prav lahko v pregovor. Naj napiše kak članek proti iredentizmu, proti italijanskemu sovinitizmu, proti vladi — nikjer ognjene besede, ki bi zadela in prijala, vse samo mlačna voda, ki kvečem trenutno omoči, a nikogar ne vznemiri, ne pretrese in ne predru-gači. Ne zapoje veselo med svet čtivo tržaškega dnevnika, ampak žalostno klenka, klenka noč in dan, celih 31 let, a ničesar ne pove, danes kakor včeraj, vedno enako turobno in prazno. Tužne solze pretaka in smili se sama sebi, kakor starka, ki nosi iz gozda domov butaro suhljadi. Stoka Edinost tako žalostno, da je vredna pomilovanja, a ne doseže simpatij. Saj je vse tako brezizrazno, tako naivno nedolžno, da prenese tako jadikovanje kvečjem potrpežljivi papir, ne pa uho človeka, po katerega žilah se pretaka vsaj še malo sveže krvi. In zdaj pomislimo: na najvažnejšem kotu slovenske domovine tako čivkanje; na kraju, kjer bi dosegle komaj strele nekaj uspehov, premika Edinost svoje mehke roke. Edinost je sicer svoj čas nas hvalila: ko bi mogli mi kaj takega o njej napisati, kako radi bi to storili. Hvalili bi jo magari preko zaslužnja, ko bi imeli vsaj trohico povoda za to. Poglejmo zopet njeni uvodnik pretečene nedelje „Politika in pravica“. Edinost govori in piše o laških sodnikih, odgovarja s tem na sobotni Piccolo. Če človek prej dolgega časa ne zaspi, vseeno ničesar ne ve, ko prebere stvar do konca. S trudom in samozatajevanjem dospesh do zadnje besede, a kar pove Edinost, ni nič novega, nič hudega, nič posebnega. Vse to vemo mi in ves svet že davno. Oblika in vsebina: vse prazno, in tako pisanje naj respektira c. kr. vlada? Edinost ima obilo gradiva, o katerem ne ve širša javnost ničesar; gradiva o laških sodniških razmerah, ki bi pretreslo tudi našo vlado. Čemu vedno ti prokleti oziri na zgoraj in spodaj, spredaj in zadaj. Edinost naj pove jasno in odločno brez vsakega strahu razmere tako, kakor so dejanski: naj pove o onem pokritju defraudacije telegrafnim potom in nato sledečem imenovanju, o onem potlačenju iskanja po prijatelju deklic itd. Zdaj ko je vsled bližnjih sodnih imenovanj čas in prilika, da poseže Edinost krepko in odločno vmes in se pogumno in odločno potegne za slovenske sodnike, pa stoka nekaj o tisočkrat premletem členu XIX. osnovnih državnih zakonov itd. Razmere med laškim sodniškim materialom so naravnost gujusne, Edinost pa ne upa poseči vmes, ampak mečka nekaj in mečka, kar vse skupaj ni nič. Tržaški slovenski odvjetniki in politični krogi vedno in povsod govore o gujlosti laškega sodstva, o brezmejni ignoranci med tem krogom, a Edinost pove o vsem nekaj prav ponižno skromnih besedi. Lista, ki piše na tak način in nastopa tako klaverno, Slovenci absolutno ne potrebujemo.“ — Želimo „Edinosti“ dober tek!

— **Glas iz Švice.** Rojak bivajoč v Švici nam piše: Jaz tu ne morem biti ne liberalce ne klerikalce. S trebuhom za kruhom moram po svetu in sem že 15 let odsoten od domovine. Vendar pa čitam še vedno domače liste, to je „Slovenski Narod“ in „Slovenca“, kakor tudi „Slovenec“ — privesek „Domoljuba“. Živim v Švici in kakor kristjan grem vsaj vsako nedeljo k naši in sem znan z več katoliškimi dušnimi pastirji. Ali kako so ti! Čudili bi se, ako poznate kranjske duhovne. Tukajšnji duhovniki so prijazni, ponižni, potrpežljivi, postrežljivi, brezsebični do skrajnosti, sploh imajo vse lepe lastnosti, katere bi moral imeti dušni pastir. Ne vtikajo se v politiko in v nikako stvar, kar jih ne briga. Bolan sem bil ter sem poklical duhovnika; govorila sva marsikaj in ko je hotel oditi, me je sramežljivo vprašal: „Potrebujete morda kake gmotne pomoči? Ne sramujte

se; ako ste morda v bedi, odkrito srčno povejte, z veseljem vam pomagamo.“ In molil mi je bankovec za 50 frankov v roke, katerega sem pa zahvaljujoč se odklonil, ker mi denarne pomoči ni bilo treba. Jeli mogče, da bi postopal kranjski duhovnik nasproti revnemu bolniku domačinu tako, kakor ta nasproti tujcu na tujem? Ja pač res, škofovih zavodov ni treba, in ne semenišča; sem naj bi poslal škof svoje ljudi, ki so namenjeni delati v vinogradu Gospodovem in vinograd bi bolj rodil kakor sedaj. Prišla sva v pogovoru na avstrijske duhovnike in vprašal sem ga, kako misli o njih. Odgovoril mi je sledeče: Ich muss Ihnen unumwunden gestehen, dass wir schweizer Priester kath. Confession das Treiben der Collegen in Oesterreich verdammen; schon, dass sie sich mit der weltlichen Intelligenz nicht vertragen, das ungebildete Landvolk aber in einer, nur in Oesterreich möglichen Art terrorisieren, kann Ihnen hiefür als Beweis dienen.“ Ali nimajo morda ti vsega spoštovanja vredni duhovniki prav?

— **Demonstracija v Poljanah pri Toplicah.** O priliki blagoslovljena brizgalne požarne brambe v Poljanah so razobesili izključno same „frankfurtarice“ ne le na poslopih kočevarskih hajlovcev, nego tudi na javni ljudski šoli. Le pri cerkvi je vihrala tudi — papeževa zastava. Govori se, da je igral pri tem škandalu svojo vlogo tudi „Slovenec“, politični list za slovenski narod!

— **V „slovenskem“ Hrastniku se snuje šulferajnska šola.** O tem se nam javlja iz Hrastnika: Ni še dolgo temu, ko sem vam poročal o novem šolskem poslopiju, v katero se ločijo že letos deklice. In glejte si, ta trenutek so vporabili naši renegatje in zagnali krik: Nemško šolo hočemo! Motivi so bili brezdvomno sledeči: bedakov, ki podpišejo polo za nemško šolo, najdemo dovelj, saj so odvisni od nas, in s tem skrijemo število utrakvistično šolo obiskujočih otrok, da bode zadostovala zanje stara šola. Deželni šolski svet, okrajno glavarstvo itd., vse je naklonjeno Nemcem, bode pa poskrbelo, da se ugnezdi v novem poslopiju šola ponemčevalnica! Dobro ste računali, a se neusmiljeno vrezali. Šolo vzdržujoči organ je in ostane občina in ona je, do katere se mora obrniti deželni šolski svet z vljudnim vprašanjem, kako se naj poučuje v njenem poslopiju. A ta občina — trboveljska namreč — je v slovenskih rokah. Gospodje, kaj ste to prezrli? Torej s tem načrtom ni nič: svoje prostore si dobite! In kaj bo potem? V prvi razred dobite kopico otrok, ki ne znajo ne besedice nemški — poučevati se mora slovenski; drugi razred: poučuje se slovenski, doda se nekaj nemških ur itd. Summa summarum: današnja utrakvistična šola. Tudi v tej se že v II. razredu poučuje pet ur na teden nemški, v tretjem še več, dočim je V., ozir. VI. bivši razred že popolnoma nemški. „Kaj čete nemščurki še več?“ Roditelji, ki podpisujete, seveda le vsled svoje brezmejne zabitosti, polo za nemško šolo, mi vam odgovorimo na to vprašanje: Edina njih želja je, Hrastnik ponemčiti. Z nemško šolo pridobe nekaj novih učiteljev-kričavcev (1. uspeh), ki bodo učili otroke sovražiti vse, kar je slovenskega in jim vcepjevali srd do materinega jezika in naroda (2. uspeh). In ti otroci bodo čez leta kopali grob Slovenstvu in Hrastniku, to pa je tretja in zadnja želja in uspeh naših nemščurjev. Mi pa, ki bomo ostali svojemu narodu, bomo pljuvali na grob roditeljev, ki so tako brezvestno prodali svoje otroke našim klevetnikom. Sramota jim! Pokazati jim hočemo pa tudi na didaktični in moralni uspeh te šole: otroci, docela nezmožni nemščine, se poučujejo v nemščini. Če je ne razumejo, tem manj se morejo kaj naučiti. Uspeha sploh ne more biti. Otroci pa, kojim se v nežnih letih vcepja v srce sovraštvo mesto ljubezni in se jih uči mesto spoštovanje do matere le zaničevanje, postanejo prekmalu surovi in popolnoma podivjajo. Slovenski otroci, ki se vzgoju-

jejo po takih ponemčevalnicah, so navadno največje barabe; slučajev je brez števila. Naposled nam je treba povedati še, kdo uprizaruje vso akcijo, za nemško šolo. Smešno, kaki ljudje so se tu našli. Nemeč, renegat, Lah, Oger, aristokrat, in žal, celo socialni demokrat so v najintimnejšem objemu. Vrhovna vodi sta ravnatelj kemične tovarne, veliki German aristokrat Burger in ravnatelj glažute Wiltschnig. Pogrešamo na tretjega ravnatelja (od rudokopa). Ali je postal ta toli previden, da se zaveda višje moči na Dunaju, česar se bodo zavedali po našem mnenju v kratkem tudi sledeči uslužbenci premogokopa: inž. Schnezter, pisarji Amer, Brinar, Gnera, Bössner, lesomerec Kobale i. dr. Dobro bi bilo, ko bi vse to izvedeli na Dunaju. Ti ljudje so se zvezali s socialnim demokratom Mastnakom, ki jim je radovoljno v pomoč in pridno zanje agitira. Priden agitator je tudi debeli rezervni kadet Bruno Diermayr. Končno še to: stvar je jako opasna in položaj res tak, da postane Hrastnik prejkotne v najkrajšem času nemška postojanka. Treba, nujno potreba je odpora, a delati je treba oprezno! Mi nismo zoper složno delo, a hočemo, da se upoštevajo tudi naši nasveti. Delajmo skupno, z združenimi močmi, kar se namreč tiče takih zadev. Teh misli, kakor se nam vidi, ni g. kaplan G., ki se je nekje izrekel: „Sedaj naj pokaže R. Fr. svojo moč,“ dasi ve, da sloni malone vse Slovenstvo v Hrastniku na R. hiši. Dalje pravi, da skličeta on in kaplan Lončarič glede nemške šole shod in pokličeta nanj — Korošca. Ničesar nimamo zoper ta shod, delali bomo celo zanj, a prorokujemo čisto nepristransko tole: s shodom, na katerem naj govori Korošec kot pronosiran nasprotnik šole o šoli (!), doživimo grozovit fiasko, dosežemo ravno nasprotno tega, kar nameravamo doseči. Socialni demokratje in drugi poroko: Korošec in klerikaleci se branijo nove šole, ergo je napredna, sem žnjo in „Štajerca“ jim bo sekundiral. Sploh se pa bojimo, da bi bila udeležba na Koroščevem shodu tudi silno pičila, ker je Korošec i med slovenskimi naprednjaki kot notoričen klerikalec skrajno nepriljubljen. Kakor pa že rečeno, mi bomo vseeno delali za shod, najsi bo že tak ali tak.

— **Z Gore pri Ptuj.** Naš trg je edini, ki voli z mestom Ptujem za okrajni zastop v skupini mest. Trg Gora odločuje s svojim zastopnikom, kdo naj ima večino v okrajnem zastopu, ako ima slovenska stranka mandate dveh skupin ter nemčurska drugih dveh skupin. Slovenci so imeli skupino kmetskih občin in velikega posestva, nemčurji pa skupino mest in trgov ter najvišje obdačenih industrije in trgovine. Vsaka skupina ima po deset mandatov. Ker so Slovenci imeli na svoji strani zastopnika Gore, je ta prinesel večino prvima dvema skupinama, tedaj kmečki stranki. Sedanjí župan gorski, Jakob Hrovat je, dasi sam trdega kmetskega pokoljenja, vendar goreč prijatelj Ptujčanov. Le za te dela in se peha, tem na ljubo hoče ostati na županskem stolu, priti zopet v občinski zastop! Doba njegovemu županovanju je že davno potekla. Že večkrat se je volil občin. odbor, pa vedno brez uspeha. Vodje Štajerca imajo vselej svoje umazane roke vmes, pritoži se sedaj ta, sedaj oni zoper volitev. Vsled pritožbe se morajo akti predložiti politični oblasti. Ta pa v Ptuj in Gradcu prespava na aktih mesece in mesece! Tako ostane gosp. Jakob Horvat župan trga Gore. (Maria Neustift). Ko se je zadnja pritožba rešila, bi se moral sklicati novoizvoljen odbor, da si voli župana. Jakob Horvat bi gotovo ne bil županom izvoljen, ker niti ni voljen v odbor. Napravili so novo lumparijo, pregovorili so Miho Galna, da je kot izvoljen zastopnik odstopil. Vsled tega se odbor ni sklical na volitev župana, ampak se je razpisala dopolnilna volitev. To priliko je porabil župan, da je razpisal volitev, pa vedomo a in nameroma napačno, t. j. v petek 23. junija! 23. junija je bilo šele v soboto! Vkljub temu je župan pustil voliti v petek 22. junija. Se ve, da se je vložilo

tem bolje, ker je župan Horvat tudi takrat propal. Protest zoper volitev pa je baje vložil ptujski vinski trgovec Franc Kaiser, bivši ptujski podžupan. Vidi se, od kod se dela zgaga, od kod se hoče na trško občino vplivati in zakaj! Vmešava se — gotovo na komando — Franc Kaiser, katerega dolgovi tako tlačijo, da stori najbolje, ako se za te briga. Kranjske odjemalce g. Kaiserja pa na to posebej opozorimo, da store svojo dolžnost.

— **Slovenska trobojnica na posloplju „Narodnega doma“ v Slovenjem gradu** je vihrala dne 18. avgusta na cesarjev rojstni dan, a jo je mestni policaj Ferdinand Sieber na županovo povelje odstranil. Ob tej priliki je imenovani policaj svetil pod streho „Narodnega doma“ s svečo in vžigal vžigalice, katere je še goreče metal po tleh, čeravno je temu vodja „Narodnega doma“ ugovarjal, ker je pod streho predivo, papir, slama, deske itd., vsled česar je bila podana velika nevarnost požara. Vsled pritožbe vodstva „Nar. doma“ se je vršila 29. avgusta obravnavna pri okrajnem sodišču v Slovenjem gradu proti Sieberju zaradi prestopka po § 449. kaz. zak. Dasi je g. Vrečko kot priča pod prisego izpovedal, da je bila velika nevarnost požara vsled policajevega ravnanja in navedel v dokaz tega mnogo drugih prič, je vendar znani sodnik pristav Friedl kar brez daljnjih razlogov oprostil obtoženca. Tej salomonski razsodbi se čudijo vsi v Slovenjem gradu. Po tej razsodbi smejo nekateri nemčurji delati vse pod varstvom Friedlovim, ne da bi prišli v konflikt s kazenskimi paragrafi. Temu nasproti pa mora vsak Slovenec hudo občutiti strogost Friedlovo za vsako malenkost. Vprašali bi tukaj, ali je Friedl zato v Slovenjem gradu, da vzdržuje ondoto puhlo nemškutarstvo?

— **Iz slovenjegraškega okraja** se nam piše: Že zadnjič se je napravila zmešnjava s tem, da se je v gotovih časopisih poročalo o političnem zborovanju, ki bi se naj bilo vršilo v „Narodnem domu“ v Slovenjem gradu, čeravno o zborovanju merodajni krogi niso vedeli ničesar. Dasiravno še danes ne vemo, kako se je sploh moglo brez znanja merodajnih krogov pisati o političnem zborovanju, oziroma je raztrosil med svet dotično neresnico, beremo zopet o političnem zborovanju, ki se bode takrat vršilo baje v Šmartnem pri Slovenjgradu. Ljudje božji, kaj pa mislite? Li hočete Korošce in Šotštanjčane zopet imeti za norca? Če so dopisniki „Slovenskega Gospodarja“ in „Freie Stimmen“ poročali že o političnem zborovanju, glejte tedaj vsaj, da bode o stvari tudi Slovenjgrader poučen! Sicer se pa moramo, kar se tiče političnega zborovanja, vendar zmeniti. Zborovanje vendar ne more biti drugje kakor v središču našega okraja, to je v Slovenjgradu. Zakaj tedaj silite v Šmartno? Kako si naj celo stvar tolmačimo? Li hočete delati morda zopet razpor, katerega naj bi bili krivi seveda slovenjegraški Slovenci? Pričakujemo hitrega pojasnila, kaj je z zborovanjem v Šmartnem.

— **Profesorke vesti.** Profesor na državni gimnaziji v Pazinu, gosp. Vladimir Nator, je imenovan za glavnega učitelja na moškem učiteljsku v Kopru. — G. inženir Jaroslav Foester na umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani je potrjen za definitivnega in mu je dodeljen naslov profesorja. Profesor na gimnaziji v Kranju, g. Anton Jeršinič, je dobil mesto na II. državni gimnaziji v Ljubljani, suplent gosp. Ivan Masten na gimnaziji v Mariboru je imenovan za pravega učitelja na gimnaziji v Kranju, suplent g. Bogumil Remec na gimnaziji v Kranju pride kot provizorični učitelj na II. državni gimnaziji v Ljubljano, suplent g. dr. Ludvik Gauby, poskušni kandidat na realki v Gradcu, je imenovan za provizoričnega učitelja na realki v Ljubljani.

— **Sodna vest.** Kancelijski praktikant Pavel Žikovič v Gorici je imenovan za kancelijskega asistenta

— **Iz finančne službe.** Evidenčni višji geometer I. razreda Vaclav Nalezine je imenovan za evidenčnega nadzornika za službeni okoliš finančne direkcije v Trstu. — Kontrolni asistent Ivan Hribernik in carinar Pij Budinič sta imenovana za carinska oficiala v X. čin. razredu v Trstu; carinar Josip Kencijan istotam je pomaknjen v X. čin. razred ad personam; titularni višji respicient finančne straže Franc Kranjc in respicient finančne straže Franc Lučič v Trstu sta imenovana za carinarja v XI. čin. razredu.

— **Zahteva višje predizobrazbe za davčno službo.** Finančno ministrstvo je odredilo, da se bodo prosti mesta davčnih praktikantov odhajala pred vsem onim prosilcem, ki se bodo izkazali z višjimi študijami. Ako bi ne bilo za kako tako mesto zaznamovanih prosilcev z višjo predizobrazbo, se ta mesta razpišejo.

— **Šolska vest.** Provizorični učitelj Josip Odlazek v Poljšniku pri Litiji je imenovan za provizoričnega učitelja v Mokronogu.

— **„Osa“.** Štev. 43. Vsebinska žalostna slava. — Na zaupnem shodu v Mariboru. (Izvirno poročilo „Ose“). — Iz kluba modrijanov. — Vera, kakršno so klerikalni backi molili na tretjem katoliškem shodu v Ljubljani. — Po „sijajnem“ III. katoliškem skodu. — Poslanec v počitnicah itd. — Podobe: Dr. Šusteršič in „Mir“. — Pred nebeškim vzhodom.

— **Nikoli več na katoliški shod!** To je parola vseh Gorčanov, ki so se raznim duhovnim gospodom dali zvabiti pretekle dni v Ljubljano. Zakleli so se, da pojdejo raje v Rimanje, kakor pa da bi še kdaj ubogali svoje dušne pastirje. Sprejem jih je razjezil, pa tudi zborovanje. Njiravnost osramočeni so bili goriški romarji, ko je Povše dejal: „Ti krščanska vlada, ne boj se propada, dokler imaš tako krščansko ljudstvo pod seboj,“ ter pogledal na Goričane. Velike koristi je res katoliški shod za Slovence!

— **„Slovenčev“ dopisun,** v vseh strokah visoko izvedeno sloveče, tudi priznana glasbena kapaciteta, se zaganja v sobotnem „Slovenču“ v „mladega dolgolasega idrijskega glasbenika“. Dobro vemo zakaj. Mislimo, da bi bilo zanj nečastno in preponiževalno, ako bi odgovarjal na nestvarne odgovore takih nevednežev in sploh nasprotnikov vsakega napredka. „Katoliški“ pevci naj si pa enkrat za vselej zapomnijo, da petelin na gnoju tudi poje. Capito!

— **Sokolskih slavnosti v Zagrebu** se udeležbe kot deputacija obč. sveta ljubljanskega župana Hribar in obč. svet. Lenčič in pl. Trnkoczy. — **„Glasbena Matica“.** Odbor nam javlja: Ker smo od več strani izvedeli, da bi mnogi rodoljubi, katerih imena odboru niso znana, radi prispevali v pokritje deficita bodisi s svotami enkrat za vselej ali v mesečnih obrokih, a ne vedo, komu bi se priglasili, prosi odbor, naj blagovole dotičniki to kratko na dopisnici javiti odboru pod naslovom: „Glasbena Matica“ v Ljubljani.

— **Jutri na Zgornji Rožnik!** Opozorjamo na „Slavčevo“ veselico, katera se vrši jutri na Zgornjem Rožniku. Z obširnimi sporedom bode skrbnjeno za vsestransko zabavo, za mladino pa še posebej s plesom. Začetek je ob 3. uri. Godba bode odkorakala ob 2. uri iz „Mestnega doma“ sviraje po: Vodnikovem trgu, Stritarjevih in Prešernovih ulicah, Franca Jožefa in Bleiweisovi cesti, na Cesto na Rožnik.

— **„Gospodinska šola“.** Odbor „Gospodinske šole“ opozarja s tem občinstvo, da se z dnem 15. septembra prične zopet celodnevni pouk na njeni kuharski šoli. Vsak posamični kurz traja tri mesece in je vsaki gojenki dana prilika, da se popolnoma izobrazi v kuhji, ker se bodo kuhala preprosta in tudi najboljša jedila. Vsaka gojenka mora imeti hrano v zavodu. Vsa natančnejša pojasnila daje Marija dr. Kokaljčeva, odvetnikova soproga v Ljubljani, Slomškove ulice št. 6, na katero je tudi do dne 10. septembra 1906 naslovljati oglasila. Pripomni se še, da se bodo zunanjim gojenkam na željo preskrbeli v poštenih hišah stanovanja. V zavodu „Gospodinske šole“ sesprejemajo tudi naročniki na hrano in se bode naročnikom dajala tečna in dobra hrana za zmerne cene. Oglasi se za abonement se je ali pri Mariji dr. Kokaljčevi ali pa naravnost v zavodu samem, ki se nahaja v Gorupovi hiši na Rimske cesti. Ako bi se oglasilo dovoljno število naročnikov, določil bi se obed lahko tudi na 2. uro popoldne. Na željo bi se končno dajala hrana na dom.

— **Odlikovanje.** Na predlog e. k.

za mednarodno razstavo v Milanu 1. 1906, je e. k. trgovinsko ministrstvo imenovalo lekarnarja Gabrijela Piccolija v Ljubljani, ki ima svoje preparate razstavljene na rečni razstavi, za avstrijskega jurorja pri skupini 78.

— **Za Vilharjev spomenik** poslal je g. Fran Bor. Stiftar, profesor v Kalugi na Ruskem, po notarju g. Hudoverniku 1 rubelj. Živel zavedni Slovenec, ki v tujini ne zabi častiti slovenskih pesnikov.

— **Okrepitev Südmarkine organizacije.** Nemško društvo „Südmark“ ne prinaša Nemcem toliko dohodkov, da bi mogli po svojih željah ponemčevati Slovencev in drugih nemških narodnosti, kajti Nemci so preveliki egoisti, da bi plačevali za nemške „narodne“ potrebe. Nemški adutje, ki komaj čakajo, da bi bil poleg drugega izvršen nemški most do Adrije, so si izmislili nov vir dohodkov „Südmarku“. V vseh krajih, kjer je kaj Nemcev, hočejo postaviti zaupnike in ustanoviti „Südmarkina“ omizja. Zaupniki naj bi bili v redni zvezi z „Südmarkino“ centralo, obenem pa vedno pumpali krajcarje iz trdih Nemcev in Nemk, ki naj bi tvorili „Südmarkina“ omizja. Dasi od uresničitve tega namena ni veliko pričakovati, vendar je naša dolžnost, da se krepko postavimo nasproti povečanemu nasprotnikovemu navalu. Med nami so ljudje, ki nič ne dajo za našo šolsko družbo in njeno vzdrževanje leži že leta in leta vedno na enih in istih ramah. Če prideš n. pr. v narodnostno tako eksponiran kraj, kot so Domžale, se ti budalo v prodajalnici neumno zasmeje v obraz, če vprašaš po narodnem kolku. In potem se želi uspehov! Pritegniti je torej treba v narodno delo ljudi, ki lepo od strani gledajo, kako drugi skladajo svote na altar domovine. Saj menda pri nas še ni vse poklerikaljeno? Klerikaleci ne dajo ničesar za družbo sv. Cirila in Metoda.

— **Ustanovitev „Političnega društva Vodnik“** s sedežem v Spodnji Šiški je po predloženih pravilih odobrilo e. k. deželno predsedništvo. Konstituiranje novega društva „Vodnik“ se bo vršilo jutri teden, v nedeljo 9. septembra, ob 10. uri dopoldne v Čitalnici. Na to I. zborovanje se vljudno vabijo vsi, ki so se udeleževali začasnih shodov ali se za člane proglasili, ter moški člani narodnih društev v Šiški sploh.

— **„Slovenčeve“ laži.** „Slovenec“ je pred kratkim omenil, da je bila na dan sv. Roka v Dravljah med mašo godba, vrskanje in ne vemo kaj še vse. V resnici je pa to tako debelo zlagano, kot je „Slovenec“ dolg in širok. „Polomljene lajne“ so začele piskati šele ob 11. uri, ko je bilo cerkveno opravilo že zdavnaj končano. Da „Slovenčevemu“ posvečenemu dopisniku ni bilo všeč letos v Dravljah, je vzrok ta-le: Po navadi so romarji znesli milodarov 800 do 900 goldinarjev, letos pa le 580 goldinarjev. Pridirga je že pred pridigo prešel ta denar, naredil kisel obraz zaradi pešanja vere — in nato jako težko pridigoval, kakor ve praviti „Slovenec“. Če bi bilo več denarja, bi bila lažja pridiga, kaj ne? Kar se tiče komedijantov, pa odgovorjamo, da so plačali 25 K v občinsko blagajno dravljjsko, dočim duhovniki niso ničesar plačali, dasi so mnogo, mnogo več nabrali.

— **Vrhnjska železnica** izdaja samo nemške vozne listke. To je nekaj gorostasnega. Vemo, da opravila obrat na tej progi južna železnica, a gotovo je tudi, da upravni odbor vrhnjske železnice lahko izposluje vsaj dvojezične vozne listke. Če sami ne bomo spoštovali svojega jezika, kako naj potem zahtevamo, da ga spoštujejo sovražniki.

— **Klerikalci v Vevčah** so imeli s „vornzuskaplancem“ posvetovanje in so tam sklenili, da izpodrinejo na vsak način iz tovarne enega naprednjaka in tri socialne demokrate, ki so se udeležili protestnega shoda. Ker so pošteno priznali svoje politično prepričanje, jih hočejo klerikalci — o, kako si lepa, krščanska ljubezen — ob kruh spraviti. Klerikalci so že bili pri ravnatelju in so zahtevali, naj te štiri može od dela odslovi. Ker ravnatelj tega ni storil, so se zarotili, da se pritožijo na vodstvo delniške družbe Leykam in če ne bi pomagalo, da s silo vržejo iz tovarne omenjene delavce. To je že vrhunec terorizma. Klerikalci pa naj ne pozabijo, da, kakor imajo oni moč v Vevčah, jo imajo naprednjaki in socialni demokratje drugje in jo bodo znali tudi vporabiti.

— **Talijo za rešitev življenja** v znesku 25 K 50 h je dobil Matija Knez na Ježici, ker je z lastno smrtno nevarnostjo rešil Mihaela Kuhlja z Ježice iz goreče hiše.

— **Z vilami in motikami** so se pretepali v nedeljo fantje iz Zagorice in oni iz Podboršta. Anton Čebular iz Dobrvice je bil pri tem

so Franceta Omahna iz Briča tako zdelali, da najbrž ne bo okrevl. Storicli so ušli. Fantje so se seveda pretepali v božjo čast!

— **Zopet ogenj v Mengšu.** Predvčerajšnjim je zopet gorelo v Mengšu in sicer tokrat pri Ivanu Fleišmanu. Ogenj se je razširil na gospodarsko poslopje Stefana Vesa in Franca Bokaliča. Prvemmu je pogorela hiša in gospodarsko poslopje. Škode je 11.000 K. Ogenj je zanetil najbrž zlobna roka.

— **Smrten padec.** V sredo je padel z lestve na podu 62letni kočar Jernej Triller od Sv. Duha pri Škofji Loki in si pri tem zlomil tilnik, da je bil na mestu mrtev. Triller je bil vnet pijanec in je tudi tik pred smrtjo pil.

— **Iz Begunj pri Lescah.** Za udeležbo k slavnosti tukajšnjega gasilnega društva, ki se vrši v nedeljo 2. septembra, se je oglasilo že nekaj bratskih društev, in dobili smo tudi že vprašanje, ali naj pride moštvo v čeladah ali v čepicah. Zatoraj opozorimo vse tovariše, da popolnoma zadostujejo čepice. Čemu bi se težke in neprikladne čelade nosile s seboj! Saj je že naša dična „Zveza“ uvedla udeležbo od prilikah zborovanj in slavnosti v čepicah, kar se mora v obče odobravati. Torej le pridite to nedeljo v obilnem številu na našo slavnost in sicer v čepicah.

Odbor.

— **Še nekaj od nove državne železnice** V nedeljo 26. t. m. popoldne peljala se nas je večja družba iz Dobravske postaje na Bled. Vlak je imel skoraj $\frac{3}{4}$ ure zamude ter bil v tretjem razredu nabito poln. Prosilni smo sprevodnika zadnjih vozov, da naj nam odpre drugi razred — pa smo jo pošteno skupili. Prav surovo nas je nahuřil, — seveda nemško — odganjal od vozov proč ter dajal vlakovodu znamenje za odhod. — Vprašamo sedaj železniško ravnateljstvo, ali je bilo postopanje dotičnega sprevodnika previlno, ter če imajo uslužbenici na novi železnici ukaz dajati potujočemu občinstvu na slovenskem vprašanja nemški odgovor? Radovedni smo, če bo imela ovadba, katero smo napravili na blejskem kolodvoru, kak uspeh.

Udeležene.

— **Volka so videli** kosci, ki so kosili poleg graščine Ponovič pri Litiji. Leopold Berdajs iz Save je šel z njimi proti zveri, ki je ležala za nekim deblom, a je izginila, ko je zagledala ljudi. Malo verjetno je, da bi bili videli kosci volka, posebej ob tem času. Najbrž je bil kak volčji pes, ki je volku zelo podoben.

— **Primek ga je razjezil.** 15letni Franc Golob in 16letni Franc Komel iz Prapreč pri Šmihelu sta peljala iz Novega mesta vsak prazen voziček domov. Na poti sta srečala 48letnega nekoliko slabomnega Ivana Šusteršiča z Vrha. Ko sta ga že zadaj pustila, vpraša Golob Komela, če ne pravijo Šusteršiču „Renk“. Šusteršič je moral te besede slišati, kajti ubral jo je za fantoma, ki sta pustivši vozička zbežala. Šusteršič je iz jeze nato vozička popolnoma zdrobil in izjavil, če bi bil fanta dobil, bil bi ju raztrgal.

— **Zadnji koncert v Dolenjskih Toplicah** v četrtek, 30. p. m. zvečer v knežji restavraciji se je izborna obnesel. Program je bil vse-skozi srečno izbran. Višek užitka nam je nudil krasni violini-solo g. kapelnika R. Hachla („ogrske rapsodije“, „oiganske pesmi“). G. kapelniku in njegovemu spremljevalcu na klavirju g. Schifferju se je burno aplavdiralo. G. kapelnik Hachla je moral opetovano ponavljati svoj solo. Koncertu je prisostoval tudi vojvoda Pavel Meklenburški s hčerko in dvorno damo. Vojvoda Meklenburški je že nekaj časa v naših Dol. Toplicah, ki mu baje jako ugajajo.

— **Sodno raztelesenje majorja Blabolilla** sumničnega zastrupljenja ni dognalo. Vzrok nagle smrti je bil kakor sta topliška zdravnik za prvotno popolnoma pravilno konstatovale: kap na možganih. Blabolill je imel že v mesecu maju nevarno pljučnico. Od tedaj ni bil več popolnoma zdrav. Pretečeno nedeljo po kosilu ga je zadela kap: proces smrti se je popolnoma naravnim potom razvijal in v terek zvečer završil. Vse govorice in sumničnja so bila torej neopravičena.

— **„Nemške puške pokajo“.** V Trebnjem živi zadnji čas neki človek, ki tam na poseben način vsiljuje svojo nemško kulturo, ki jo je prinesel nekje od Maribora. Pred nekaj dnevi je v neki gostilni nadlegoval s svojimi neslanostmi slovensko družbo toliko časa in na tak način, da jo je končno skupil. Ko je bilo vsega preveč, je mož dobil pristno kranjsko klofuto. Mož je nato segel po samokres in ustreliš proti nekemu odličnemu slovenskemu rodoljubu. Stvar je naznanjena sodišču.

— **Okoli žensk se rad smuka** šentjerneški kaplan Jakob Kalan.

saj nobena stvar ne razveseli tako človeka kakor ljubeznjiva in prijazna ženska, ki se zna prav srčkano nasmiejati. Vendar nekateri njegovim faranom ni všeč njegovo življenje, zato jih je dobil Kalan nekoč po grbi, ko je pozno ponoči kolovratil domov. Da se mu drugi kaj takega ne pripeti, mu svetujemo, naj bo bolj oprezen, najprej pri ženskah in potem takrat, kadar mu bo kak kolček padal po ramah.

— **Hitra prepeljava pratežnega blaga po novi železnici.** Iz Novega mesta se nam piše: Dne 17. avgusta sem oddal tukaj bariglo vina za Trst in polovnjak za Bled. Oboje kot navadno pratežno blago. Ker je tukajšnja železnica v državni režiiji, je šla gotovo poslatev v Trst čez Gorenjsko. O oni na Bled je to samo ob sebi razumljivo. Pa glej železniško brzost! Dne 29. avgusta dobim dopisnico iz Trsta, datirano 27. t. m., na kateri je čitati: Očiška se zdaj ni! Torej čez celih 11 dni ni dospelo vino v Trst in prej kot ne tudi ne na Bled, odkoder se nikakakega poročila nimam. V tem času bi se bilo pač z volmi že lahko dvakrat tja pripeljalo. Omeniti moram pa še to, da je na dotični dopisnici poštni pečat z napisom: Stein in Krain 28./8. Torej tudi dopisnica je prišla po najkrajši poti v Novomesto namreč čez Kamnik! Neverjetno, pa popolnoma resnično.

— **Slabo jo je skupil župnik Verbaj v Kamni gorici pri Radovljici,** ko je hotel do sedaj od cerkve plačanega cerkvenika in organista naložiti ondodnim davkoplačevalcem na davke in obenem znatno povišati plače cerkvenih slug. Mislil si je pač: ljudem se svita, naj porabim čas, dokler se gre, naj te plače svojih podložnikov obesim davkoplačevalcem; cerkev sem jaz in dobro bo zame, a glej spaka, ni šlo, vse se mu je uprlo, celo Marijine device so točno prihrumele in ga oštvali. Župnik je izmoledoval s strahanskimi prošnjami trikratno razglasitev in končno v torek konkurenčno obravnavo. Že razglasitev je pokazala pravo klerikalno zavijanje, ker rečeno je bilo: Kdor ne pride k obravnavi v farovž, ta se smatra, da je bil in da je zadovoljen z župnikovo zahtevo! Torej takoj! Ako ga ni, pa naj si misli, da je in da je celo župnikovo pristaš. Ta razglas je bil od županstva dvakrat po popoldanskih litanijah razglašen, očitno v prilog župniku, češ, da ne bodo vsi slišali! Tudi župnik si je mislil „moji so“, vrhutega bode lep delavni dan in tako ostanejo doma, nakar bode župnikova milost neovirana. Prišlo pa je drugače. Če tudi je vodil to obravnavo že znani okrajni komisar Žitnik z vso njegovo taktiko, vendar so polnoštevilno prišedši davkoplačevalci zanikali in ovrgli vse zahteve župnikove z burnimi protesti. Župnik je moral marsikatero neljubo vtakniti v žep. Dovpite je kaznoval s tem, da je te dni prednici Marijinih devic odvezal predništvo. Končno je okrajni komisar pri pregledu cerkvenih računov v strah župniku dognal, da je možno iz cerkvenega denarja dobiti nekoliko sto kron za plače služabnikom, če tudi ta „kunjština“ račun točno le 4 vinarje preostanka na leto kaže. Mi pa rečemo: Kje je pa denar za les iz cerkvenih gozdov, katerega župnik samo cerkvenim ključarjem pod roko brez vse dražbe oddaja, kje je denar od kaplanskega gozda, koji je popolnoma izsekan, kje je denar cerkvenih travnikov in drugih zemljišč, katera je župnik dal samolastno cerkvenemu ključarju za nedoločen čas in za faranom neznano vsoto v najem. Zakaj se ta posestva in smreke v gozdu ne oddajajo pravilno dražbenim potom, saj bi se lahko za plače služabnikov pridobilo še več kot je treba. Zakaj niso cerkveni ključarji pravilno od občinstva voljeni, ne pa samolastno postavljeni od župnika, naj nam župnik najprej pojasni. Ko bodo od občinstva pravilno izvoljeni za račune zmnožni ključarji, zagotovimo župnika Verbajsa, da se ne bo samo cerkvenikova in pa organistova plača pokrivala iz preostankov cerkvenih dohodkov, temveč da se bode tudi župnikovo grozno majhni preostanek 4 vinarje v letnem cerkvenem računu znatno zvišal, če tudi bi se dobljena obrt za prodajo starih in novih svec, po kateri prodaj župnik ni znal umrlega Zajca pokopati, slabo obnesla.

— **Dijaški orkester in pevski zbor Struna v Idriji** je priredil minul praznik koncert v čitalnični dvorani, ki je v vsakem oziru najlepše uspel. Prostrana dvorana je bila natlačena polna občinstva, ki je končno vendar znalo ceniti delovanje Strune. Tako lepega in umetniško dovršenega koncerta še ni nudila Struna idrijskemu občinstvu. Nastopilo je 8 godcev, moški zbor je imel 26 pevcev, mešani zbor pa je štel 45 pevcev in pevk. Proizvajali so se težki zbori, kakor Gerbičev „Slovan-ski brod“, veličasten je bil mešani

zbor „Slovan na dan“, ki se je moral ponavljati. Pri tem se je odlikovala gospodična Anica Sinkovec, ki je krasno izvedla sopran-solo, ravno tako tudi gospica A. Pečurjarjeva, ki razpolaga z lepim altom. Mešan zbor je zapel tudi star, lahek, a vendar še vedno lep Lebanov zbor „Slovo od domovine“. Orkester je izvajal same težke skladbe svetovnih skladateljev. Divili smo se krasnemu sviranju na gosli g. M. Dežela, ki se je povzpel do pravega virtuozja. Vse pevske kakor glasbene točke je navzoče občinstvo viharno aklamovalo. Uprizorila se je tudi burka „Sam ne ve, kaj hoče“, ki bi pa bila vzpričo krasnega koncerta brez škode lahko izostala, dasi so igralci storili iz vlog, kar je bilo mogoče v njihovih mladih močeh. Po koncertu je bil vrlo animiran ples, ki je trajal do jutra. Za lepo prireditelj ima največjo zaslug kapelnik Strune g. Z. Prelovec, ki posveča ves prosti čas lepi umetnosti. Njegov neumorni trud je naklonil idrijskemu občinstvu že mnogo lepih večerov. Pohvalno je omeniti tudi ostale Strunše, kakor tudi gospodične pevke in pevce delavskega bralnega društva, ki so z marljivim vežbanjem pripomogli koncertu do popolnega uspeha. Le tako dalje!

— **Počtna zveza Sv. Lucija — Idrija.** Poštno ravnateljstvo v Trstu je po otvoritvi nove bohinjske železnice izdalo nov red za poštno zvezo med kraji ob novi železnici. Opravičeno smo pričakovali, da se mesto Idrija na Kranjskem zveže s postajo Sv. Lucija z direktno poštno zvezo. To zahteva interes mesta Idrije, ki šteje 6000 prebivalcev, nič manje pa tudi ne interes nove železnice. C. kr. poštno ravnateljstvo pa je določilo novo zvezo le za Sv. Lucija — Cerkno — poštna zveza Cerkno — Idrija pa je ostala pri starem. Omenjamo, da bi znašala poštna vožnja Sv. Lucija — Idrija le 4 ure. Pri tej kratki daljavi pa mora potnik, ki hoče s pošto iz Sv. Lucije v Idrijo, prenočevati v Cerknem. Čemu to! Ali ni poštni upravi znano mesto Idrija, ki državi leto za leto polni nenasitno malho, ali ji niso znane skrajno neugodne prometne zveze tega mesta, ali ji ni znano, da teži Idrija proti Goriški, kamor edino ima odprto pot. Ne da se Idriji železnice, ne privošči pa se ji tudi poštene poštne zveze. Danes ima Idrija skoraj edino poštno zvezo z Logatecem, ali tudi o mizerosti te zveze so večne pritožbe potujočega občinstva. Priporočamo poštni upravi, da čimprej oskrbi Idrijo dvakratno poštno zvezo s postajo Sv. Lucija, če pa bi tega iz lastnega nagiba ne hotela izvršiti, naj to izvojujejo merodajni zastopi, predvsem občinski odbor in trgovska in obrtniška zbornica.

— **Prva slovenska meščanska šola.** V Postojni se odpre 17. septembra t. l. prva deska meščanska šola, katere učni jezik je slovenski. Da je učni jezik meščanske šole slovenski, odgovarja popolnoma zahtevam modernih pedagogov, ki zdušno vele: „Materinščini gre prvo mesto v šoli!“ Sicer se bo pa kot predmet poučeval tudi nemški jezik v toliki meri, da bodo mogli učenci pozneje brez ovire prestopati v višje razrede srednjih šol. Vrhutega se bo na meščanski šoli v Postojni po možnosti in neobvezno poučevalo francoski in laški jezik, gosli, klavir in stenografija. Kdor želi natančnejši pojasnil glede vstopa v to prevažno šolo, ga opozarjamo na tozadevni razglas v današnji številki našega lista.

— **Medvedko in enoletnega mladiča** je ustrelil Vilharjev lovec iz Prezida v bližini Babnega polja. Pač čuden slučaj, da se je zver v poletnem času priklatila tako blizu vasi.

— **S Planine na Vipavskem** se nam poroča: Skoraj nepoznani smo mi Planinci po oddaljenih krajih in malokdaj dospo od nas kak glas v svet. Zato vam danes pošljamo te vrste. Vinski pridelek lanskega leta smo do konca preteklega meseca že ves prodali in je v zadnjem času dospela cena vinu do 20 kr. liter. Letos obeta grozdje obilno dobre kapljice, še boljše od lani, zato bomo gotovo imeli še več odjemalcev kot preteklo leto. Sicer je tudi pri nas divjala huda toča, vendar nam škode ni napravila po vinogradih, ker se jih je izogibala in le tuintam pokazala svojo divjo silo. Zato smo pa imeli toliko več dežja, ki nam je pridno zamakal naše rastlinstvo, da raste v naše največje veselje in zadovoljnost. Manjše veselje in zadovoljnost pa imamo z dušnimi pastirji, ki skrbijo bolj za svoj blagor kot za naš prid. Pri nas župniku Nikolaj Stazinski, ki pa tako opravlja svojo službo, da ga večkrat ni doma po 2 do 4 dni v tednu, včasih celo po ves teden; zdaj je pa že minilo 3 tedne, odkar je odsoten išoč si nekod zdravja. Namestujeta ga zdaj v njegovi službi župnika iz bližnjih občin Ustja in Slapa, vrsteč se eno nedeljo eden, drugo drugi. Seveda opravljeno je ob nedeljah za celi dan jutraj

vse skupaj, med tednom nas pa varuje Bog. Vkljub temu moramo kajpak plačevati popolno plačo župnikovo. 29. julija je opravljal božjo službo zjutraj ob 6. uri župnik s Slapa. Pri izvrševanju božje službe je imel tudi govor na leci. Ko je svoj še precej dostojen govor in oznanilo končal, dostavil je slednjič še pomilovaje usodo svojega tovariša, namreč tuk. župnika Nikolaja s tem, da je rekel, da si je ta šel iskat zdravja, pa da tega ne bo dosegel radi tega ne, ker je močno žaljen z dopisom, ki ga je nekdo iz tuk. občine pisal v „Slov. Narodu“ 11. julija t. l. v št. 156. Ta dopis da je grozno žaljiv in sramotljiv, in kar je pisano, da ni drugega, kakor povsem gola laž, in gorje onemu, ki kaj takega piše, on ne bo imel nobene sreče. Ja, gospodine: res bi bilo v tem tako, ako bi le bilo to v vaši oblasti, ampak je kdo drugi, ki srečo deli, ki ve razsoditi bolj kakor vi, kdo je sreče vreden in kdo ne. S tem ste seveda hoteli oprati ter umiti svojega kolego, katerega namestujeta, prislovica pa je: da zamorec ostane le vedno črn, pa naj se pere in umiva, kakor se hoče. Ker ste se o tem javno izrazili in pri tem tudi pošteno zlagali, daje vse, kar je bilo v gori navedenem dopisu pisano, povsem samo gola laž, vas opozarjamo, da to dokažete v najkrajšem času, in ako ne, boste prisiljeni to storiti na pristojnem mestu.

— **Veselica v Hrastniku.** Dne 9. kimavca se vrši pri gosp. Rošu v Hrastniku velika ljudska veselica v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Vabijo se opetovano domačini in tuji k obilni udeležbi. Ker se vrši veselica res v velikem slogu in ker grozi Hrastniku tuji naval bolj kot kdaj prej, pričakujemo, da se vse odzove vabilu. Pomagajte nam rešiti našo dolino, to dosedanjso slovensko trdnjavo tujegarobstva. Čimvečja udeležba, tem več poguma bomo imeli v ljutem boju, tem vztrajnejši bomo.

— **Ponarejen 20 vinarški denar** kroži po Mariboru. Falzifikati so iz svinca in dobro ponarejeni.

— **Izidal se je.** V Mariboru je ukradel 54letni dninar Jožef Nerad Čirčič hlače in odšel z njimi po mestu. Ko je zagledal redarja, je hotel zbežati. Redar pa je zmoviča zgrabil in oddal sodišču.

— **Umrla je** v Gradcu na operaciji Marija Podgoršek, soproga veleposestnika Franca Podgorška iz Ponikve ob južni železnici. Pokojnica je bila mati bivšega polic. svetnika ljubljanskega.

— **Za jezik ga bodo prijeli.** V Breginju na Goriškem se nahaja stotinja IV. bramborskega polka, čegar moštvo je po dveh tretjinah slovensko in češko, ena tretjina je Nemcev. 12. t. m. je bila stotinja v cerkvi. Župnik ji je med drugim pridigal v nemškem jeziku tole: „Vi mislite, da ste vojaki, pa to ni res. Oficirji vas imenujejo pse. Ako gre vojak na ukaz oficirja pred sovražnika, ter ga sovražnik na bojišču ubije, ne pride v nebesa, ampak v pekel. Kaj mislite, kaj je vojaška čast? Vojaška čast je nesmisel.“ Stotnik je poslal na korno poveljstvo poročilo o tej pridigi.

— **Veliko narodno slavlje v Tolminu, dne 8. septembra t. l.** Nadtaje so svojo udeležbo priglasila nastopna društva: Narodni dom iz Trsta po deputaciji, Trgovsko in obrtno društvo iz Gorice korporativno, Slovenska čitalnica iz Dol. Vrtojbe korporativno, Pevsko društvo „Nabrežina“ iz Nabrežine po deputaciji, Narodna čitalnica iz sv. Lucije korporativno, Telovadno društvo Sokol iz Gorice korporativno. Nastopi s prostimi vajami in vajami na orodju. Hrvatska čitalnica iz Krka po deputaciji, Prost. gasilna straža iz Kanala korporativno, Telovadno društvo Sokol iz Prvačine korporativno, Slovenska čitalnica iz Prvačine po deputaciji, Telovadno društvo Sokol iz Trsta korporativno. Tel. društvo Sokol z Jesenice korporativno. Skupaj je zdaj oglašanih 49 društev. Kumica zastavi „Narodne čitalnice“ blag. gospa Marija Primožič dragocen trak z napisom: Uči narod ponosa! Zastave vseh došlih društev na veliko narodno slavlje v Tolminu dne 8. septembra t. l., dobe od tolminskih deklet dragocene trakove v spomin. Vsa društva dobe potrebna navodila, po katerih se bode treba natančno ravnati zaradi točnosti in reda pri tolikem navalu ljudstva pri slavnosti.

— **Odvetniško pisarno je otvoril** v Trstu v ulici Caserma št. 15. I. nadstropje g. dr. Konrad Vodušek.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Opatiji** je priredilo v nedeljo, 26. avgusta t. l. popoldne pred hotelom „Quarnero“ tombolo. Ne ozirajoč se na opomine domačega občinstva, ki je skrajno nezadovoljno s tem društvom, ki ima v odboru prevzetne Nemce, razpeli so na šotor, v katerem so se nahajali dobinki, čez celo ozadje nemško zastavo, na katere sredini je bil pričvrščen grb tega german-

skega društva. Dobro, da se poznamo. Kakor vidimo, hoče imenovano društvo v prvi vrsti širiti v Opatiji nemško propagando. In to društvo dobiva od hrvaške občine Volosko-Opatija lepo letno podporo! Predsednik tega društva je gosp. Fenzl, ki bi kot tak lahko zabranil ta izzivanja na naših tleh. On pa tega ni storil. Naše potrpljenje je seveda pri kraju, in uporabili bomo vsa sredstva, da storimo konec tem izzivanjem. Pri društvu je skoraj polovica (več jih slavni nemški odbor noče sprejeti) članov hrvaško-slovenske narodnosti, katerih dolžnost bi bila, da preskrbe, kar je potrebno, da se pride že enkrat s temi gospodi, ki nosijo pozlačene sekirice, na kraj.

— **Vsled hazardnih iger se je ustrelila.** V Opatiji se je ustrelila mlada dama, ki je v hazardnih igrh izgubila vse premoženje. Policija je toliko časa iskala kraj hazardnega igranja, dokler ga ni našla v neki kleti, ki je bila jako luksijozno opremljena.

— **Slovenski trgovci in obrtniki na Dunaju.** Na Dunaju so 4 slovenske čevljarnice, 4 slovenske gostilnice, 3 slovenske trgovine z mešanim blagom, 1 slovenska trafika, 1 slovenska prodajalnica klobukov in slamniov. Tudi je nekaj slovenskih brivnic.

— **Stavka natakarkjev v hotelu „Union“.** Koj drugi dan katoliškega shoda so natakarkji v hotelu „Union“ začeli stavkati in sicer zaradi tega, ker so morali pač delati kakor črna živina, a napitnin, ki tvorijo natakarkjevo plačilo, niso nič dobili. Duhovniki niso nič dali, kmetje pa še manj, kajti kmetje so pričakovali (morda se jim je to tudi obetal), da bodo zastopni jedli in pili in so grozovito zabavljali, ko so morali „ceho“ plačati. Ker je bilo najetih le šest natakarkov, so si morali gostje vsled stavke natakarkjev sami streči.

— **Cene za trboveljski kosovni premog** od danes naprej so tukajšnji premogotrži določili na 1 K 30 v za 50 kg v hišo postavljen.

— **Glas z barja.** Tu imamo nekaj postopačev, ki malo ali nič ne delajo, pa vendar hočejo dobro živeti. Zato se v zadnjem času tatvine silno množe in ni varna pred umzičiji nobena stvar. Tako izginja žito iz shramb, krompir s polja in kuretna iz kurnikov. To pa še ni dovolj — vršiti se morajo tudi zlobnosti! Posestniku Jaku Vidmarju so zlikovci odnesli v Iščo 14 kopic otave in mu s tem prizadeli prav občutno škodo. Ker se vrše prav pogosto tudi razsajanje po cesti, zato bi bilo prav umestno, da se slavni mestni magistrat spomni tudi barjanov, pa jim pošlje v njihovo varstvo večkrat kakkega stražnika, da stopi takim in enakim zlobnežem na prste.

— **V panoramo - kosmoramo!** Priljubljeno slovensko podjetje panorama-kosmorama na Dvorskem trgu pod „Narodno kavarno“ otvori jutri v nedeljo razstave svojih priznanih umetniških slik. Prvi teden se razstavi Švica, drugi bavarski gradovi. Opozarjamo občinstvo na to panoramo! Opomniti je, da so te serije slike povsem nove in docela različne od onih, ob katerih smo se divili preteklo sezono.

— **Lopovstvo.** Danes ponoči so pri alpski železnici blizu Hudejužne dosedaj neznani lopovi odtrgali polovico železniškega tira in s tem hoteli provzročiti, kadar bi dospel tja vlak, veliko železniško nesrečo. K sreči je pa to železniško osebje še pravočasno opazilo in potem preprečilo, da se ni prigodila katastrofa, pri kateri bi bilo marsikako človeško življenje žrtev nagle smrti. Vsled tega je imel zjutranji Gorenjec eno in pol ure zamude. Po brezvestnih lopovih varnostna oblastva poizvedujejo.

— **26 beračev,** in sicer 21 moških in 5 žensk je prišla včeraj mestna policija. Siromak je pač biti hudo, toda nekateri so milosrčnost mestnih prebivalcev preveč izkoristili in ker je bila mera že prenapolnjena, je bilo treba temu napraviti konec. Razen dveh so vsi iz tujih občin in se bode proti vsem postopalo v zmislu obstoječih zakonov.

— **Nesreča.** Predvčeršnjim je peljala v vozičku po Poljanski cesti Helena Boštjančičeva 3letnega Franceta Jakopiča. Pri Marijanišču jo je s konjem došla posestnika Jera Subljeva, kateri je baš tik vozička konj skočil na stran in prevrnil voziček z otrokom. Otrok je zadel z glavo na hodnik in se k sreči na glavi le lahko poškodoval.

— **Priporočljiv kosec.** Včeraj je najel posestnik Ivan Pečnik iz Stožic Ivana Zidarja in mu posodil koso, s katero naj bi šel na njegov travnik kositi. Zidarja pa ni veselilo rezati Pečnikove trave, ampak je s koso mirnodušno odšel. Služi pač rajše ure mesto krono.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 7 Hrvatov, nazaj jih je pa prišlo 10. V Heb je šlo 40, v Beljak 25, v Inomost 19, v Scheibbs pa

17 Hrvatov. 10 Kočevarjev se je odpeljalo na Dunaj.

— **Izgubljene in najdene reči.** Finančni sluga Fran Zupančič je izgubil 920 K uradnega denarja, katerega je našel posestnik gospod Viktor Acceto in mu ga oddal nazaj. — Ga. Ivana Capudrova je našla zlat prstan in ga oddala na magistratu. — Neka gospodična je našla bankovec za 50 K in ga oddala pri policiji.

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi danes zvečer v hotelu „Ilirija“ (Kolodvorske ulice) društveni koncert za člane. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin. — Jutri dopoldne se vrši zajtrkovalni koncert v „Meščanski pivarni“ (Rasberger) Sv. Petra cesta. Vstopnina prosta.

— **Izkaz društvene posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“.** V službo se sprejmejo: 1 knjigovodja, 1 kontoarist, 7 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki špecerijske stroke, 4 pomočniki mešane in železninske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 3 pomočniki galanterijske stroke, 2 kontoristini, 5 učencev. — Službe iščejo: 1 knjigovodja, 3 kontoristi, 15 pomočnikov mešane stroke, 6 pomočnikov špecerijske stroke, 2 pomočnika mešane in železninske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 2 pomočnika galanterijske stroke, 3 prodajalke, 7 kontoristini.

— **Jugoslovanske novice.** — Hrvaška deželna vlada je razveljavila sklep zagrebškega občinskega sveta, naj bi se poslala cesarju brzojavka s prošnjo za priklopljenje Bosne in Hercegovine Hrvatski, Slavoniji in Dalmaciji.

— **Nova srednja šola** na Hrvaškem. Mestna občina v Koprivnici si je ustanovila trirazredno realno gimnazijo.

— **Deputacija bosanskih veleposestnikov** iz okrajev Sarajevo, Mostar in Bihač je prišla na Dunaj ter izročila baronu Kutscheri spomenico o svojih zahtevah. Kutschera je obljubil, da bo spomenico izročil ministru baronu Burianu, kadar se vrne.

* **Najnovejše novice.** Zaradi policijskega štrajka v Rimu, je ministrstvo razpustilo mestno policijo.

— **Neznosna vročina** vlada po Angleškem, posebno v Londonu, kjer imajo takoj popoldne po 40 stopinj C.

— **Milijonar bratomorilec.** Kakor znano, je v Tridentu milijonar dr. Luigi Donati v prepriu zaklal svojega brata, tirolskega deželnega poslanca ter bil obsojen v 6letno ječo. Najvišje sodišče pa je ugodilo njegovemu rekurzu ter odredilo novo obravnavo.

— **Ruski konzul** v Tientsien, Lapstev, na katerega je streljal Rus Levinski, je vsled dobljenih ran umrl.

— **Dunajski mesarji** so sklenili zopet znatno podražiti meso, tako, da ga srednji stanovni sploh ne bodo mogli kupovati.

— **Zopet potres** v Čilu. Dne 30. t. m. je bilo zopet šest močnih potresnih sunkov. Več poslopij se je zrušilo. Ubilih je 26 oseb.

— **Bratomor.** Blizu Vel. Kinkde je Dimitrij Karančev ustrelil svojega zelo bogatega zastopnika Štefana, ker mu je v oporoki zapisal „samo“ 400 oralov zemlje.

* **O časnikih in časnikarjih** je priobčil znani duhoviti aforist razne misli, kakor: Ker je časopisje veleislta, ima tudi svoje sovražnike: odkrite — še več pa skritih. Ako se bori za pravico in resnico, žali pač mnoge osebe interese in nečimernosti. So tudi odlični sovražniki časopisja — nespravljivi — ki pa pri posebnih prilikah časopisje visoko cenijo. — Pri razkrinkanju gotovih zlorab pretiravajo mnogo časopisi, in sicer tako zelo, da povejo vsa dejstva o tem. Članki te vrste so že marsikatega ministra tako razkačili, da se je — marsikaj iz tega naučil. — Vpraša se: Kdo je vreden bolj obsodbe: izdajatelj škandalnega časopisa ali bralec? — Med popravki, ki jih dobivajo časopisi so taki, ki popravljajo zmote in tudi taki, ki pačijo resnico. (Popravkarsko društvo pošilja le popravke druge vrste! Op. stavca). — Tudi najvestnejše uredništvo ne more vedno jamčiti za resničnost političnih vesti; včasih se najzanesljivejši viri nezanesejivi; da, politična vest je lahko celo tedaj napačna, ako se — oficijozno zanika. — Čestokrat je časnikar, kakor zdravnik in odvetnik, spovednik; zato ima tudi priliko, marsikatero veličino spoznati v njeni popolni malenkosti!

* **Atentati zadnjih pet let na Ruskem.** Od leta 1901 do danes so bile sledeče odlične osebe na Ruskem umorjene: L. 1901 naučni minister Bogolepov; l. 1902 minister notranjih zadev Sipjagin; l. 1903 gubernator v Ufi Bogdanovič; leta

1904. rrvhovni gubernator Finske Bobrikov, gubernator iz Jelisavet-pola Andrejev, minister notranjih zadev Plehve; l. 1905. predsednik finskega senata Johnson, gubernator iz Bakuja knez Nakašidze, veliki knez Sergij Aleksandrovič in moskovski mestni poglavar grof Šuvalov; l. 1906. gubernator iz Tambova Bogdanovič, gubernatorjev namestnik iz Poltave Filonov, gubernator iz Tvera Slepcev, rrvhovni gubernator iz Jekaterinoslava Šeltonovski, poveljnik petrograj-skega pristanišča admiral Kuzmič, rrvhovni poveljnik črnomoškega bro-dovja admiral Čuhnin, namestnik varšavskega rrvhovnega gubernatorja general Markgrafski in gubernator iz Samare Block. Mnogo večje število pa je bilo ranjenih pri raznih ponesrečenih atentatih.

* **Ivan Orth.** Kakor znano, je bivši nadvojvoda Ivan Salvator (Orth) izginil od tedaj, ko je odplul na ladji „St. Margarethe“ v Južno Ameriko. Ker ladja ni prišla na svoj cilj v Valparaiso, se je splošno sodilo, da se je potopila. Vendar pa se od časa do časa vedno pojavljajo govorice, da Orth še živi. Vse take govorice so se dosedaj še izkazale za neresnične. Ravno kar pa je izišla v Parizu v španskem jeziku knjiga, ki jo je spisal bivši uragvajski senator Garzon, ki trdi, da Ivan Orth še živi. V dokaz navaja Garzon pisma Ortha na dunajskega prijatelja P. Heinricha, dopisovanje med avstrijskimi in argentinskimi oblastmi, poizvedovanje argentinske policije itd. Novi dokazi so pisma, ki so jih argentinski policijski uradniki pisali pisatelju knjige; ta pisma trdijo da je bil Orth od leta 1899 do 1903 v Argentini. Prvo pismo mu je pisal v septembru leta 1903 načelnik policije v Concordiji, da dela Orth v ladjedelnici v Villa Rey. Zadnje pismo od novembra 1905 pa pravi, da je Orth neposredno pred izbruhom rusko-japonske vojske odpotoval na Japon-sko. Knjiga zaključuje: „Ako gre avstrijska vlada Ortha iskat, ga bo tudi našla. Ker je Orth zapustil mojo domovino, naj ga avstrijski cesar išče v državi mikada. Tam živi.“ — Vsi ti ljudje, ki sejejo take pravljice, ne pomislijo, da Orth ni sam izginil, temuč je z njim izginila posadka cele ladje, med katerimi je bilo največ dalmatinskih pomorščakov. Tem ljudem, ki imajo doma starše in otroke, vendar ne bo pameten človek prisodil, da bodo iz romantičnih nagibov ostali mrtvi za svet ali pa bi se naj bili vsi potopili, le Orth ne, in njemu bi se niti ne zdelo vredno, obvestiti sorodnike svojih sopotnikov o njihovi usodi?

* **Koliko črnila se porabi na vsem svetu,** spoznamo po priliki iz toga, da je samo mesto Pariz naročilo za svoje šole 80.000 litrov črnila. Pariz ima 387 šol, ki jih obiskuje 160.000 otrok. Potemtakem pride na vsakega otroka pol litra črnila, kar niti mnogo ni.

* **Marljiva policija.** V nekem madžarskem mestu je izginil doprnski kip pokojne cesarice. Policija je takoj razvila živahno akcijo, da najde kip. Nekega jutra pa se je pojavil kip na svojem mestu, in sicer mnogo lepši kot je bil poprej. Mestno poglavarstvo je namreč bilo izročilo kip ki-parju, da ga osnaži in prenovi.

* **Nova moda na Ruskem.** Vsled neprestanih ropov nihče ne nosi več zlatnine in dragih kamnov, temuč le ničvredne imitacije. Zlate ure, verižice, dragocene palice, igle, uhani, prstani, cigaretni skatlje, vse to je prišlo iz mode. Revni sloji imajo tudi lep izgovor, da ni varno nositi dragocenosti.

* **Novi Enoch Arden.** Iz Szent-andraša je pred mnogimi leti odpo-toval Žid Samuel Grün, ker ni mogel preživeti doma sebe in žene. V Ameriki pa se mu je tudi slaba godila. Vrhu vsega pa ga je še neki tovariš v spanju okradel ter mu odnesel obleko in potni list. Tat je pozneje v bolnišnici v Čikagu umrl ter so ga pokopali pod imenom Samuela Grūna. Bolnišnica uprava je tudi sporočila domovinski občini v Szentandraš, da je Grün umrl. Vdova je žalovala pol-drugo leto, potem pa se je poročila z vaškim gostilničarjem. Med tem si je Samuel vendar toliko prislužil v Ameriki, da je potoval domov. Ko ga je spoznala njegova žena, je strahu omedlela, potem pa je šla pod streho ter se obesila.

* **Letošnja žetev na Ogrskem in Hrvaškem.** Ogrsko-hrvatsko poljedelsko ministrstvo je ravnokar poročalo o uspehu letošnje žetve: pšenice 51.700.000 met. stotov, lani 42.800.000, rži 12.700.000 m. ttotov, ječmena 15.500.000 met. stotov (lani 13.500.000), ovsu 12.600.000 met. st. (lani 11.300.000), koruze 41.000.000 (lani 23.000.000), krompirja 57.500.000 m. st. (lani 45.700.000). Poročilo pripominja, da je letošnja žetev prekosi-la vse žetve zadnjih 25 let.

* **Požrtvovalen patrijotizem.** Povodom potovanja nemškega cesarja po renskih pokrajinah so se povsod

zbirala veteranska društva, da se primerno poklonijo cesarju. Stari vo-jaki se niso plašili stroškov ne truda, samo da jih osreči cesarjev pogled. Celi drevovoredi s slavoloki, z za-stavami in venci so bili ob cestah, a stari veteranci so si umislili nove uni-forme, zamudili so cele dneve, toda cesarjev pogled jih bo bogato oško-doval. Po dolgem čakanju se napove prihod težko pričakovanega vladarja. V daljavi se že vidi megla cestnega prahu — rrrr — mimo je zletel av-tomobil s cesarjem, patrijotičnim ve-teranom pa je zapustil le oblake prahu in bencinovega smrada. Nihče ni videl cesarjevega obličja. Še bolj žalostno-komična se je pripetila ne-kemu mlademu patrijotu, rezervnemu častniku. Pripeljal se je v Berolin, da vidi pri javni paradi cesarja. In sreča mu je bila zelo milo. Ko se je namreč peljal cesar mimo njega, vr-gel je na cesto ostanek cigarete. Mladi patrijot je planil po čiku, da si ga hrani v spomin na cesarja, toda pri-stopil je policaj, ga vprašal, kaj je pobral, in ko mu pokaže patrijot čik in pove, čemu bi ga rad nesel do-mov, vzame mu policaj hladnokrvno dragoceni čik ter ga vtakne sam v žep, češ, vi bi še s cesarjevo reli-kvijo počenjali kako neumnost. O usodni patrijotizem, ki nisi vreden niti cesarjevega čika!

* **Blažnost v Ameriki.** Lov za denarjem zmehda čimdalje več osebam pamet. Število blažnih se je v zad-njih 13 letih v Ameriki podvojilo. Leta 1904 je bilo v opazovalnicah in norišnicah 199.773 oseb. Značilno je, da med domačimi zblazni največ moških, med priseljenci pa največ žensk. To pride od tega, ker se do-mačini sami pehajo za zaslužkom, da žive njihove rodbine v udobnosti, dočim priseljenec upreza v težko delo tudi svojo ženo, ki doma ni bila va-jna tolikega trpljenja.

* **110letna žena plesala ka-driljo.** V Pittsburghu je obhajala 16. t. m. zelo bogata vdova Karlota Rettig svoj 110. rojstni dan popol-noma čvrsta na duhu in telesu. Tem povodom je priredila pojedino, ka-tere se je udeležilo 72 otrok, vnukov in pravnukov, in kakih 300 znancev iz vseh ameriških pokrajin. Po ban-ketu je bil ples, ki se ga je udeležila tudi jubilarica, ki je živela v treh stoletjih. Plesala je kadrižjo s tremi svojimi znanci, kojih najmlajši je bil star 72 let.

* **Aristokratičen zakon.** Pred dobrim letom se je ob prisostvovanju najvisje francoske aristokracije vršila poroka zelo bogatega princa Leona Radziwilla s Klavdijo de Gramout, nečakinja nadvojvode Agenorja de Gramout. Vsakdo je mislil, da bo no-voporočeni par najsrečnejši pod soln-cem, ker sta preobložena z vsami zemeljskimi blagari. Toda prišlo je drugače. Iz vzrokov, ki jih ni mo-goče povedati, je princ takoj od pr-vega dne zanemarjal svojo mlado ženo, in kmalu jo je popolnoma za-pustil. Ker je zapuščena nevesta še mladoletna, vložil je njen oče tožbo zoper nevernega zeta zaradi — zane-marjenja zakonskih dolžnosti. Sodišče je zakon ločilo ter obsodilo princa, da mora svoji ženi plačevati letno rento 50.000 frankov. S tem pa še ni konec. Ker je rodbino Gramoutova bogata, je papež zakon razveljavil, češ, da je bil zakon itak samo na papirju. In tako je postala princezi-nja zopet gospodična Gramout, princ Radziwill je dobil nazaj svojo svo-bodo, papež pa lep kupček denarja.

* **Novo kraljestvo dobi Evropa v najkrajšem času.** Danski kralj namerava namreč proglasiti otok Is-land za kraljestvo. Sedaj upravlja otok gubernator, a v Kodanju je za Island poseben minister. Islandci so sami izrekli željo, da bi bili radi z danskim kraljem tesneje spojeni. Nova kraljevina bo edina država v Evropi, ki ne bo imela vojaštva.

* **Ne more jokati.** V Alžiru — pa tudi še ponekod na Balkanu — imajo posebne ženske, ki za plačo objokujejo pri pogrebih mrtve, ki jih morda v življenju niti poznale niso. Neki francoski časopis pripoveduje, kako je nedavno neki trgovec šel k taki ženski, da pride objokavat nje-govega sorodnika. Ženska pa je od-govorila, da mora prošnjo odkloniti. „Zakaj pa?“ jo je vprašal trgovec. „Danes ne morem jokati, ker mi je ponoči umrl mož,“ je bil odgovor.

* **Boga je prevaral.** Neki kmet je zbolel. V boleznih je obljubil, da vse, kar iztrži za eno kravo, da za maše. Res je tudi ozdravel, žal, grozno žal pa mu je bilo, da je kravo obljubil Bogu. Premišljal je, kako bi se rešil iz te zagate. In zmisli si je! Svojega hlapca je poslal v semenj s kravo in s petelinom ter mu zapo-vedal: prodati enemu kupcu i pete-lina i kravo, in sicer petelina za 90 gld., kravo za 60 kr. — ljudje so majali z glavami, zlomka, kaj takega se pa še ni videlo na semnju, in eden je kupil obe, za kravo je dal 60 krajcarjev, za petelina pa 60 gld. Kmet je bil zelo vesel, ko mu je hlapec prinesel denar, izkupiček za

kravo je nesel župnikuza mašo ter s tem izpolnil obljubo, izkupiček za petelina pa si je pridržal zase ter ga shranil v skrinjo. Vest pa je imel čisto.

* **Reklama v Ameriki.** V Zedi-njenih državah izdajo vsako leto za reklamo 500 milijonov dolarjev, to je skoraj toliko, kakor izdajo vse večje evropske države za svoje armade. Z razvojem trgovine se je razvijala tudi reklama. Tako je pred 30 leti neka velika tovarna za milo izdajala za reklamo po 30.000 dolarjev, dasi danes izda v ta namen na dan po 1000 dolarjev. Zelo mnogo izdajajo ameriške velike trgovine in tovarne za svoje kataloge. Tako razpošilja tvrdka Sears Roebuck v Čikagu kataloge, ki tehta vsak štiri funte ter obsegajo po 1200 strani. Naklada teh katalogov je veljala 640.000 dolarjev.

* **Leteči zmaj** je bila vsekakor predpotopna žival, koje okostje so izkopali nedavno v Kansasu. Bila je to velikanska dvoživka pteranodon, najbolj podobna orjaškemu krokodilu. Peruti so bile kožnate, kakor pri ne-topirju ter so merile razprte 25 čevljev. Samo glava z velikanskim klju-nom in čudnim grebenom je bila 6 čevljev dolga. Žival je imela guščo (krof) kakor pelikan ter je strašno mnogo požrla. Pteranodon je okorno letal nad vodo ter se potapljal s svojim orjaškim kljunom po vodne živali. Greben je bil 2 1/2 čevlja dolg. Repa žival ni imela. Perutnice so segale od vratu do konca trupla, tako, da je po suhem le zelo težavno hodila.

* **Valparaiso** (rajska dolina), ki je bilo pri zadnjem potresu skoraj popolnoma porušeno, je najznamenit-ejše trgovsko mesto na zapadni obali Južne Amerike. Mesto je le proti severu odprto, od drugih strani ga varujejo gore. Zidano je amfiteatra-lično po hribih, ki so do 520 m vi-soki. Z glavnim mestom Santiago je zvezano po železnici. Mesto šteje 135.674 prebivalcev, večinoma Špan-cev. Trgovina pa je večinoma v ro-kah Angležev in Nemcev. Podnebje je pozimi milo, poleti pa hladneje kot v Santiagu. Mesto ima plhovo in električno razsvetlavo, ulično že-leznico in dve vzpenjači. Bolnišnica je pet, ena med njimi je nemška.

* **Katera država je najboljša?** V berlinskem šaljivem listu pripove-duje Moszkowski sledečo pravljico: „Z meseca je padel na zemljo mož. Komaj se je začel ozirati, ko je že stal policaj zraven njega ter zahteval izkaznico, češ, da brez legitimacije ne more človeško bitje niti pet minut živeti na zemlji. Mož z meseca pa ni imel nikakega pismenega izkazila, zato je plaho vprašal policajga, kako pride do legitimacije. „Pridobiti si morate kje državljanstvo,“ je odgo-voril policaj. „Dobro, ogledal si bom vse države, in kjer se mi bo najbolj dopadlo, tam postanem državljan.“ Po enem letu se je zopet javil pri policaju ter rekel: „Odločil sem se, da postanem nemški državljan.“ „In zakaj ste se odločili ravno za Nemčijo?“ — „Ogledal sem si razne dežele kako se pri njih gospodari z držav-nim denarjem in kako vlogo igrajo pri tem zapravljenosti, lahkomišelnosti, protekciji in korupciji. Vse te last-nosti sem našel v največji meri na Nemškem, in tedaj sem si rekel: „Država, ki vse to zdrži, ne da bi razpadla, mora biti najboljša, in zato hočem biti nemški podanik.“

* **Kralj Edvard in napitnine.** Glede napitnin je angleški kralj na najboljšem glasu. Njegove napitnine so vedno v bankovcih. Njegov tajnik izroči pri odhodu prvemu hišniku v kuverti bankovce z imenikom vseh uslužbencev, da razdeli med nje. Nobene gostoljubne hiše ne zapusti, da bi ne izdal na napitninah 5000 do 7000 K. Ko je obiskal cesarja Franca Jožefa, je izdal na napitninah 20.000 kron.

* **Ljudje hujši kot zverine.** Ko se je pri potresu v Valparaisu zrušila hiša bogatega Monteja, padla je na cesto njegova žena ter obležala ne-zavestna. Tolpa razbojnikov, ki so povsod prežali na plen, planejo na nesrečno ženo ter ji porežejo ušesa in prste, da se polaste njenih uhanov in prstanov. Usmiljeni ljudje so pre-nesli umirajočo ženo na ladjo v pristanišču.

* **Zabava milijonarjev.** Leo-nora S. hči večkratnega milijonarja „petrolejskega kralja“ je bila povabljena v goste k nekemu Ogdenu. Brez gospodarjeve vednosti je odso-vila vse sluge ter povedala Ogdenu, da hoče sama streči gostom, le izdati je ne sme. Gostje so postali kmalu židane volje in sin nekega milijonarja se je resno zaljubil v brhko strežajko ter ji ponudil zakon. Ko pa je zve-del, da je navidezna sobarica tako bogata kakor on, je svojo namero takoj opustil. Milijonarjevo hčerko bi lahko vsak čas dobil za ženo, a to je zanj premalo zabavno.

* **Sv. Birokracij.** Na javni tabli na berlinski glavni pošti je med naj-denimi rečmi zapisan tudi — meden pokrovček od kmetске pipe. Spodaj

je opazka: Ako se lastnik ne zgla-si v postavnem roku, se bo pokrovček prodal na javni dražbi, izkupiček pa zapade erarju. Naj mu tekne!

* **Pošta v škriplih.** Za vlade francoskega kralja Ludovika Filipa (1830—1848) je dospelo iz Rusije v Pariz pismo z naslovom: „Največ-jemu francoskemu pesniku v Parizu“. Zbrali so se vsi poštni uradniki ter prišli do sklepa, da je največji med živječimi francoskimi pesniki Lamar-tine. Ta pa ni hotel sprejeti pisma temuč rekel pismonoši, naj ga nese Viktorju Hugu. Ta je zopet poslal pismonošo nazaj Lamartineju. Končno je prišlo pismo nazaj na pošto, kjer si niso znali drugače pomagati, kakor da so pismo odprli v nadi, da izvedo iz vsebine, komu je pravzaprav na-menjeno. V pismu so našli napisano sledeče: „Največjemu francoskemu pesniku, gospodu Moštu, izdelovalcu najboljšega šampanjca, pošilja srčne pozdrave iz Rusije — veliki knez Konstantin.“

* **Požrtvovalna ljubezen.** V Washingtonu je bila nedavno poroka bogate vdove Lowless s slepim po-uličnim pevcom Bakodyem. Bakody je bil poprej zelo sloveč operni pevec. Lepa vdova se je resno zalju-bila vanj, ko je nekoč pel „Lohen-grina“. Toda pevec je kmalu nato izginil brez sledu, da se ni mogla z njim seznaniti. Bakody je pozneje popolnoma oslepel, in ker si ni ni-česar prihranil, si je moral služiti svoj kruh kot poulični pevec. Pred par meseci je zaslislala vdova na ulici peti glas, ki jo je spominjal na Ba-kodyja. Velela je slepca poklicati k sebi ter takoj spoznala v njem ideal svoje nekdanje ljubezni. Konec romana je bila poroka.

Izpred sodišču.

Izpred porotnega sodišča v No-vem mestu.

Uboj v Moswaldu. Janez Drobnič, delavec v Rogu, in Jo-žef Grebenc, hlapec pri Königu v Moswaldu, sta tožena, da sta 29. ju-lija v Moswaldu ubila pivovaršnega kolarja Glažerja. Oba sta bila obso-jena, in sicer na štiri leta težke ječe.

Poskušena izdaja ponare-jenega denarja. Istočasno s po-narejalcem Stojšom sta sedela na ob-tožni klopi tudi Stojšov oči Jozef Medvešek in njegova žena Ana Medvešek, obdolžena, da sta po-kušala razpečati dva ponarejena to-larja, ki sta jih prejela od Stojša. Oba obdolžena sta stara in skrajno omejena, a na glasu kot poštena člo-veka. Stojš jima je vsilil vsakemu en tolar, a slutila nista, da je denar po-narejen. Šele pozneje sta začela nekaj sumiti in stari, na pol slepi Medvešek je sklenil, da izroči tolarja županstvu ali orožnikom. Med tem je prišla pa-trulja (dva orožnika, župan in občin-ski mož) poizvedovat po denarju. Vodja te patrolje je trd Nemec, ki le z največjo težavo lomi nekaj slo-venščine. Kako da se pošiljajo jezi-kovno neosposobljeni ljudje med slo-venske hribovce? Orožniki so Medve-šeka in ženo aretirali in siromaka sta bila 12 dni zaprti v Sevnici. Zupa-novo poročilo o dogodkih povodom aretacije Medveška se bistveno raz-likuje od orožniškega poročila. Dr. Slanc pa je tudi opozoril, da je orož-nik kot priča drugače govoril, kakor je pisal v „raportu“. Medvešek in nje-gova žena sta bila soglasno opro-ščena.

Star grešnik. Skoro 64 let stari Matija Virt iz Nemške vasi pri St. Rupertu je bil v tajni obrav-navi obsojen na dve leti težke ječe, ker je v domači hiši z nekim devetletnim dekletom počenjal vsako-vrstne grdobije.

Kazenska obravnava pred okraj-nim sodiščem v Kranjski gori.

Zanimiva razprava se je vršila dne 30. avgusta t. l. v Kranj-ski gori, kjer je obtožitelj igral pravzaprav obtoženčevo vlogo. Ob-tožen je bil I. S. vpokojen kaplan Krške škofije, bivajoč do zadnjih dni v Kranjski gori in sedaj po njegovih izpovedbah beneficijat v Gradcu. Ta duhovnik je tožil občinskega tajnika Ivana Robiča v Kranjski gori, češ da ga je, ko je sedel dne 9. avgusta t. l. ob 9. uri zvečer s svojo sestrnico Marijo Uderman pred gostilno „pri pošti“, javno opsoval z besedami: „Lump, Falot, Gauner, verfluchter Teufel, Kinderschänder.“ Obtoženec Ivan Robič, star, častitljiv mož, je ugovarjal, da bi bila Marija Uderman tožiteljeva sestrnica, in trdil, da se je dogodek vršil šele po 1/11 uri zvečer; zagovarjal se je nadalje, da je bil tako razburjen vsled neprestanih iz-zivanj in zasramovanj od strani to-žitelja-duhovnika, ki ga je tudi do-tični večer izzival, da se je opravi-čeno razsrdil, ne ve pa, kaj mu je rekel v svoji razburjenosti. Pojasnil je nadalje, da ga zasleduje in zasra-muje duhovnik, ki mu je pred leti oskrunil hčerke, od tedaj ne-

prenehoma menda v zahvalo, da ga ni tedaj vsled prošenj njegovega si-vega očeta izročil posvetni pravici; slednjič je omenil, kako pohujšanje je povzročil ta Kristusov namestnik s svojim življenjem in Kranjski gori, in povedal, da je celo g. župnik prvo nedeljo meseca avgusta po poludan-ski pobožnosti na čast srca Jezuso-vega pozval s prižnice: „To pobož-nost darujmo srcu Jezusovemu, ker veliko pohujšanje se je godilo tukaj zadnje dni.“ Ker so priče potrdile, da je rabil Ivan Robič proti tožitelju duhovniku psovke: „Lump, Falot, Gauner, verfluchter Teufel, Kinder-schänder, verfluchter Lump, verfluch-ter Falot,“ na kateri zadnji psovki je obtožitelj zastopnik razširil obtož-nico, je bil Ivan Robič spoznan kri-vim z ozirom in na mnoge olajševalne okoliščine obsojen na 20 K globe, ozirom v slučaju neizterljivosti na 24 ur zapora.

Telefonska in urzodajna poročila.

Dunaj 1. septembra. Današnja „Wiener Zeitung“ prijavlja cesar-ski patent glede razpusta mo-ravskega deželnege zbora.

Berolin 1. septembra. V Emsu in v okolici je bil precej močan potres.

Zadar 1. septembra. Tukaj-šnji Italijani so napadli v Za-greb pojujoče dalmatinske So-kole. Prišlo je do boja. Italijani so metal kamenje. Polcija je aretovala tri Italijane in zaprla kavarno „Lloyd“.

Budimpešta 1. septembra. Poslanec Klofač se je, vračaje se iz S. file in iz Belgrada, tu ustavil. Želel je govoriti s pravo-sodnim ministrom Potonyjem in z raznimi drugimi madžarskimi politiki, a ti so odklonili politične pogovore z njim.

Sofja 1. septembra. Bivši bolgarski poslanik Načovič je iz-javil, da je demisioniral, ker so p. litični nasprotniki poskušali ga umeriti.

Varšava 1. septembra. Vlada je dala včeraj z vojski zapreti več ulc in je policija vse pasante preiskala, če imajo pri sebi orožje ali kompromitujoče spise. Tudi občinstvo, ki se je vozilo s cestno železnico in z omnibusi je bilo preiskano. Tako se je zgodilo po vseh večjih ulicah. Ves promet je bil ustavljen štiri ure. Uspeh je bil velik. Polcija je aretovala več sto oseb. Varšavske ječe so tako prenapolnjene, da morajo ujetniki ležati na dvoriščih.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Gibljičnost cen na žitnem trgu je skrajno neznatna, toliko da jo je opaziti. Nadaljna redukcija je v to-liko nemogoča, ker so cene dospele do meje produkcijskih stroškov, pod katerimi kmet gotovo blago ne more oddajati. Kvišku pa se cene zopet ne morejo povzpeti, ker je začasno odjem še preveč omejen, ponudbe pa zadostne. Vzpridje takega balanciranja je umevno, če se hosisti in basisti trudijo, na katerikoli način dati kup-čiji več živahnosti.

Pšenica je danes tam, kakor je bila začetkom tedna — nekoliko boljši kurzi in malenkost trdnjeje efektivne cene domalega ne pridejo v poštev. Mnenja pa smo, da store oni, prav ki danes zaključujejo za termin ker ni več upanja, da bi šli s ceno še nazaj.

Koruza tarna za slabim kon-zumom, cene so zategadelj nespre-menjene, dosegljivi le prav mali limiti.

Oves je svoje velike zaloge na trgu močno skrčil, cene zato tendirajo navzgor. Sele novi dovozi utegnejo vplivati na redukcijo cen.

Sladkor. Kakor smo že pred časom omenjali, so se danes cene rafinadi končno vendar-le zboljšale. Druga roka je namreč večje partije stornirala, ker bi ji prevzem celega ostanka od sklepa za konec avgusta delal prevelike težkoče. Rafinerije pa so bile večinoma brez razpoložljivega blaga, one pa, ki so imele male za-loge, so zahtevale zelo visoke cene, katere so radi plačevali. Paše te cene so pod pari cen za surovino. Če pride do kartela ali do enotnih ofert s strani rafinerij, potem moramo še ta mesec pričakovati znatne poviške.

Petrolej je v teku tedna cene dvakrat po pol krone dvignil, ter znaša povišek za september že 1 K — nadejati pa se je v kratkem zo-petnega poviška.

Riž. Luščilnice so svoje zahteve vsled močne hosi v Indiji že znatno zvišale, druga roka pa tem poviškom še ni sledila, ker je odjem dokaj pod normalo.

Kava tendira nespremenjeno, nedostaja pa točnega blaga.

Jedino olje je cene znova dvignilo, češ, da so se zaloge zmanjšale (?) in da prihajajo z več strani poročila o slabi letini (?).

Spirit notira nespremenjeno.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice, reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani. Bilanca z dnem 31. avgusta 1906. Aktiva: Gotovina 46.376 K 58 v, naložen denar 874.374 K 33 v, vrednostne listine 394.792 K, posojila 9.473.880 K 24 v, zadrugi dom 207.497 K 84 v, nepremičnine 131.028 K 03 v, prehodni zneski 4376 K 55 v, inventar 5935 K 32 v, zaostale obresti 31. dec. 1905 97.400 K 68 v. Pasiva: Deleži 25.784 K, rezervni sklad 144.335 K 39 v, pokojninski sklad 16.185 K 30 v, hranilne vloge 10.717.239 K 80 v, predplačane obresti 31. decembra 1905 23.611 K 44 v. Upravno premoženje 11.235.661 K 57 v. Denarni promet 33.475.284 K 36 v.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu avgustu 1906 je 286 strank vložilo 74.890 K 22 v, 279 strank dvignilo 52.960 K 02 v, 6 strankam se je izplačalo posojil 11.100 K, stanje hranilnih vlog 4.108.072 K 15 v, stanje posojil 2.333.126 K 24 v, denarni promet 493.691 K 98 v.

Razsirjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila. Zlasti koristnega kot bolesti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V stekleničah po K 1.90. Po poštne povzetki razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalozhah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, za znanje z varnostno znamko in podpisom.

Bolezni želodca in težkoče pri prebavljanju se pogosto nanašajo na pomanjkanje želodčnega soka. Poskusi in klinike so večkrat dokazale, da Somatosa vzbuja veselje do jedi in da je boljši tek le posledica pomnožitve naravnega želodčnega soka. Zaradi te dragocene lastnosti je Somatosa krepilo prve vrste, ker pomaga pacijentu, da premaga kritični štadij svoje bolezni. Tudi nervoznim ljudem, ki duševno veliko delajo, se priporoča Somatosa v povzdigo moči. Tekoča Somatosa, sladka in pusta, je tečna in takoj uporabna in se dobiva v lekarnah in drogerijah.

Pozor! Le „Tempel-vrelec“ in „Styria-vrelec“ sta kot rogaški slatini postavno varovana. Vsi drugi izdelki, ki nimajo oznamenila „Tempel-vrelec“ ali „Styria-vrelec“, temveč se spravljajo golufivo pod imenom „Rogaška slatina“ v promet, naj se zavrnejo. — Oskrbništvo deželnih vrelov Rogatec-Slatina.

Kalodont
Se dobi povsod!
885 neobhodno potrebna zobna Crème 25
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Postavno varovano. Vsako ponarejanje in ponatiskovanje kaznivo.
Edino pristen je Thierryjev balzam
le z zeleno znamko „redovnica“
Starostavno, neprekoslono proti slabemu prebavljanju, krčem želodca, koliki, kataru, pramim boleznim, influenci itd. itd.
Cena 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic ali 1 velika specialna steklenica s patent. zamaškom K 6.— franko.
Thierryjevo centifolijsko mazilo, povsod znano kot non plus ultra proti vsem še tako starim ranam vnetjem, ranitvam, abcesom in oteklina vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3.40 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.
Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.
Brošura s tisoči originalnih zahvalnih pism gratis in franko v zalozh v skrobo vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah. 4060—37

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava
je po Kathreinerjevem načinu svojega pripravljavanja okusna, zdravju v prospeh in poceni, ina torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!
Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavoje v varstveno znamko župnika Kneipp.

Po vseh kulturnih državah registrirana
LEVOVA ZNAMKA
za srajce ovratnike in manšete
Na drobno prodaja.
M. Joss & Löwenstein
c. in kr. dvorna dobavitelja PRAGA

Proti zobobolu in gnilobi zobe
Izborno deluje dobro znana **antiseptična Melusine ustna in zobna voda**
ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 steklenica z navodno 1 K.
Bl gorodnemu gospodu **M. Levstiku**, lekarnarju v Ljubljani.
Vaša izborna Melusine ustna in zobna voda je najboljšo sredstvo zoper zobobol, odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je neprekosljiv pripomoček proti gnjilobi zob, zato jo vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa prosim, pošljite se 3 steklenice Melus. ustne in zobne vo e. Dovolim, da to javno oznanite, ker je res hvale vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik. Metlika, 24. aprila 1906.
Dež. lekarna Mil. Lensteke v Ljubljani, Rasljeva cesta št. 1
log novozgrajenega Fran Jožefovega imbi mosta 48—34

Darila.
Upravništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Neimenovan pod geslom: „Dom in car“ 3 K
— Gospod Rudolf Kokalj v Kranju 2 K z motom: Ker Karel v Kavarni pred pretekotom pol ure je zaspal, Ciril-Metodovi družbi zgubljeno stavo — krono daroval. — Skupaj 5 K. — Živel!

Borzna poročila.
Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“.
Uradni kurzi dun. borze 31. avgusta 1906.

Malošeni papirj.	Denar	Blago
4 1/2 % majska renta . . .	93—	99 20
4 1/2 % srebrna renta . . .	93—	99 20
4 1/2 % avstr. krona renta . . .	90 30	99 60
4 1/2 % zlata . . .	117 15	117 35
4 1/2 % ogrska krona renta . . .	94 55	94 75
4 1/2 % zlata . . .	112 55	112 75
4 1/2 % posojilo dež. Kranjske . . .	99 20	100 15
4 1/2 % posojilo mesta Split . . .	100 50	101 50
4 1/2 % posojilo mesta Zadar . . .	99 30	100 30
4 1/2 % bos.-herc. železniško posojilo 1902 . . .	100 15	101 15
4 1/2 % češka dež. banka k. e. . .	99 25	99 75
4 1/2 % z. o. . .	100 35	101 85
4 1/2 % zast. pisma gal. dež. hipotečne banke . . .	100 10	101 10
4 1/2 % pešt. kom. k. o. z 10 % pr. . .	104 50	105 50
4 1/2 % zast. pisma Innerst. hranilnice . . .	100 20	106 70
4 1/2 % zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice . . .	100—	100 15
4 1/2 % z. pis. ogr. hip. ban. . .	100—	100 30
4 1/2 % obl. ogr. lokalnih železnice d. dr. . .	109—	101—
4 1/2 % obl. češke ind. banke . . .	100—	101—
4 1/2 % prior. lok. želez. Trst-Poreč . . .	99 90	100—
4 1/2 % prior. dolenskih žel. . .	99 50	100—
3 1/2 % prior. juž. žel. kup. 1/2 % . . .	319 10	321 10
4 1/2 % avstr. pos. za žel. p. o. . .	100 20	101 20
Srečke.		
Šrečke od 1. 1860/1 . . .	216—	222—
od 1. 1864 . . .	276—	278—
z. tiske . . .	153 25	155 25
zem. kred. I. emisije . . .	283—	290—
II. . .	293—	302—
ogrške hip. banke . . .	257—	264—
srbske a frs. 100— . . .	98—	105—
turške . . .	161 50	162 50
Basiliska srečke . . .	21 60	23 60
Kreditne . . .	456—	464—
Inomoške . . .	79—	84—
Krakovske . . .	85—	92—
Ljubljanske . . .	67—	64—
Avstr. rdeč. križa . . .	48 50	50 50
Ogr. . .	29 25	31 25
Rudolfove . . .	57—	62—
Saibburške . . .	71—	77—
Dunajske kom. . .	510—	518—
Delnice.		
Južne železnice . . .	167 50	168 50
Državne železnice . . .	676 25	677 25
Avstr.-ogrške bančne deln. . .	1778—	1788—
Avstr. kreditne banke . . .	676 25	676 25
Ogrske . . .	811 75	812 75
Živnostenske . . .	242—	243—
Premogokop v Mostu (Brux) . . .	716—	722—
Alpske montan . . .	599 75	600 75
Praške žel. ind. dr. . .	2803—	2813—
Rima-Murányi . . .	582 25	583 25
Trboveljske prem. družbe . . .	275—	276—
Avstr. orožne tovr. družbe . . .	578—	581 50
Češke sladkorne družbe . . .	140—	143—
Valute.		
C. kr. cekin . . .	11 34	11 39
20 franki . . .	19 08	19 11
20 marke . . .	23 46	23 54
Sovereigns . . .	23 93	24 01
Marke . . .	117 30	117 50
Laški bankovci . . .	95 30	95 50
Rubli . . .	251—	252 50
Dolarji . . .	4 84	5—

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 1. septembra 1906.
Termin.
Pšenica za oktober . . . za 50 kg K 7-16
Rž . . . oktober . . . 6-12
Koruzna . . . maj za 1. 1907 . . . 5-09
Oves . . . oktober . . . 5-00
Efektiv.
Neizpremenjeno.

Umrli so v Ljubljani.
V deželni bolnici:
Dne 27. avgusta. Fran Potokar, delavec; 39 let. Alcolchol. chron.
Dne 28. avgusta. Terezija Zaman, črev-ljarjeva žena, 61 let. Neoplasmia in abdomin.
Meteorološko poročilo.
Višina nad morjem 682. Srednji srčni tlak 736.0 mm.
Avgust
Čas opazovanja
Stanje barometra v mm
Temperatura v C.
Vetrovi
Nebo
31. 9. sv. 743.6 16.6 sl. svzhod jasno
1. 7. sv. 743.6 10.0 sl. svzhod megla
2. 2. sv. 741.9 24.6 sr. jgvzh jasno
Srednja večerajša temperatura: 16.2°, no-
ćna: 17.0°. — Padavina v mm 0.0

Zahvala.
Za mnoge dokaze srčnega sočutja povodom bolezni in smrti našega iskreno ljubljene soproga, oziroma očeta, tasta in strica, gospoda
Franc Arnška
izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo. Posebno se najtopleje zahva-ljujemo prečastiti duhovščini videmski in rajhenburški, preč. gg. oo. kapu-cinom, čast. gg. pevcev za gniljivo petje, slav. požarni brambi videmski in rajhenburški, gg. orožnikom iz Kr-škega in Rajhenburga, vsem p. n. gg. darovateljem krasnih vencev ter vsem ostalim p. n. gospod in gospodom spremljevalcem od blizo in daleč dra-gega nam pokojnika k njega zadnjemu počitku. 3145
Videm, 30. avgusta 1906.
Žalujoča rodbina Arnšek.

Pri otročjih boleznih
potrebujejo se često kisline preganjajoča sredstva in zatorej opozarjajo zdravniki zaradi milega vplivanja svojega na
MATTON
GIESSHÜBLER
naravna alkalna kislina
katero radi zapisujejo pri želodčevi ki-slini, škrofeljnih, krvici, otekanji žlez i. t. d., ravno tako pri katarih in sapniku in oslovskem kašlju. (Dvornega svetnika Löschnera monografija o Giesshübl-Slatini.) 94—2

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.
Zmožni 3136—1
mizarski pomočniki
dobe trajno službo pri **Rudolfu Warbineku**, I. kranjska tvornica klavirjev v Ljubljani, Hilserjeve ulice 5.

Izšla je knjiga
Kralj Matjaž.
Povest iz protestantskih časov na Kranjskem.
(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)
Lična brošura obseza 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetški punt na Vrhniki in okolici ter napad na samostan krutib menihov v Bistri.
Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.
Dobi se edino pri
L. Schwentnerju, knjigarju v Ljubljani, Prešernove ulice.

Boljše službe
se z največjim uspehom iščejo z ogla-šanjem v našem
kolektivnem oglasniku
v
„Neue Freie Presse“
in v
„Neues Wiener Tagblatt“.
Tudi za naznanila
kuپovanj in prodaj kapitalisti
ali za pridobitev zveze s
je njegova poraba prav primerna.
Prospekt zastoj,
M. DUKES nasl.
anončna ekspedicija
za vse časopise tuzemstva in inozemstva na Dunaju I.

Učenec
se sprejme takoj v trgovino z meša-nim blagom **Viljema Tomica v Treb-njem, Dolenjsko.** 3143
Meblovana
mesečna soba
se odda ceno v novi hiši Rožne ulice št. 41, I. nadstropje 3144—1
Več vajencev
sprejme takoj
Fran Florjancič, ključavničar 3128—2
Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

Gospodične
se sprejmejo v popolno oskrbo v Florjanskih ulicah št. 9. 3134—1
Zaradi odpotovanja se prodasta 2 postelji
za 40 K do srede 5. septembra t. l. Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 3148

Dva dijaka
se sprejmeta k rodbini brez otrok na hrano in stanovanje. Natančnejša po-jasnila se dobe: Stari trg šte. 2, II. nadst., desno. 3146—1
Dva dobra
črkostavca
sprejme
„Narodna tiskarna“.
Mlad in izkušen

Schweizerdegen
ki je popolnoma večer svoji stroki, dobi stalno kondicijo na tarif. Nastop takoj.
Ponudbe na tiskarno **Lav. Weiss, Belovar, Hrvatsko.** 3092 2
Uradno dovoljena
že 15 let obstoječa
najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služaj
G. FLUX
Gospoke ulice št. 6 3137
Išče nujno
nemško bono ali otroško vrtnarico za Dunaj k dvema otrokoma, predstavit se ima tukaj; prodajalko za trgovino z mešanim blagom tudi začelnico; več kuharico in hišnej za Ljubljano in zunaj; poštne sluga za Istro, morajo znati s konji ravnat; gosp. ske košilaže komorne sluga in komorne strežajke za zunaj; oženjenega hišnika ob enem vrtnarja za Gorenjsko na grad itd. Več v pisarni.
Zunanjim dopisom je priložiti znamko za odgovor.

5000 gl. zaslužka
plačam onemu, ki dokaže, da moja čudo-vita zbirka
650 komadov za samo fl. 2.50
ni priložnostni nakup. Ta zbirka obsega: 1 pristno Roskopf pat. žepno uro švicar. sistema, točno idočo in natančno regul. s pis-menim triletnim tovarniškim jamstvom; 1 amer. double-zlato oklepno veržico; 2 amerikanska double-zlata prstana (za gospode in dame); 1 angleško pozlačeno garnituro, obstoječo iz gumbov za zapetnice, ovratnike in prsa; 1 amer. žepni nož iz 5 delov; 1 elegantno svilnato ovratnico, poljubne barve in vzorca najnovjše fazone; 1 krasno kratavito iglo s ponarejenim diamantom; 1 lepo damsko brožo, zadnja novost; 1 koristno garnituro potne toilette; 1 elegantno denarnico iz pristnega usnja; 1 par amerikan. boutonov s ponarejenimi žlahtnimi kamni; 1 angleški barometer; 1 salonski album s 36 najlepšimi umetniškimi razglednicami; 1 prekrasen collier za vrat ali lase iz pristnih orient. biservov; 5 indijskih hud čkov-čarovnikov, ki razveselju-jejo vsako družbo in še 400 različnih predmetov, ki so v vsaki hiši koristni in potrebni zastoj. Vse skupaj z eleg. pat. žepno uro vred, ki je sama vredna dvakrat toliko, velja samo fl. 2.50. Dobi se po povzetju ali če se denar naprej pošlje (tudi v znakmah) pri 3150
trgovski hiši „Universal“ Krakov, Krakovske ulice št. 17/19.
N. B. Pri naročilih dveh zavojev se pridene 1 prima angl. britev ali 6 najfin. žepnih robocev zastoj. Če ne ugraja, se denar takoj vrne, in je torej vsak riziko izključen.

Kuharica
z dežele, tudi vdova, 40 do 50 let stara, se takoj sprejme v gostilno. Ponudbe pod „Kuharica“, Sre-dišče, Spodnji Štajer. 3142—1
Dobri
vinski sodi
so na prodaj na Rimski cesti šte-vilka 11. 3141—1

Išče se
pisarniška moč
za neko tukajšnjo tovarno. Vstop takoj. Znanje slovenskega, nemškega in itali-janskega jezika je potrebno. 3151—1
Ponudbe se naj pošiljajo pod „pisarniška moč“ na uprav. „Sl. Nar.“
Ženitna ponudba.
Gospod s stalno plačo se želi seznaniti in se poročiti z gospo-dično ali vdovo, od 40 do 50 let staro. Slika in naslov: Ljubljana, poste restante A. P. št. 10 do 10. sept. Slika se vrne takoj. 3149

LJUBLJANSKI ZVON
MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO
LETNIK XXVI (1906)
Izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrti leta 2 K 30 h.
Za vse avstrijske dežele 11 K 20 h na leto. Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.
„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Dr. Ivan Jenko
ne ordinuje
do 15. septembra t. l.
Izšla je knjiga
KORISTKA.
Povest iz gledaliških krogov ljubljanskih v polupreteklem času.
(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)
Ta povest je jako zanimiva ter izborna opisuje dogodke neke koristke izza časa Mondheimovega gledališkega rav-nateljstva.
Cena broširano 80 v., po pošti 1 K. Dobi se v knjigarni
L. SCHWENTNER v Ljubljani
Prešernove ulice.

Specialiteta:
turistovske srajce
belo in barvasto perilo iz angleškega cefirja, gole-nice, izbrani vzorci,
kravate
za vse različne okuse, dalje specialitete švedskih
rokavic:
glače in iz pralnega usnja brezhibne priloge in najboljše izdelke priporoča
Alojzij Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Na hrano in stanovanje sprejme

dijake

iz boljših rodov in uradniška družina brez otrok na Sv. Petra cesti št. 31. I. nadstropje. 3132-1

Marljiv deček

za pekarsko obrt se takoj sprejme. Piacca po dogovoru. 3122

ANTON CIZEJ,

Ljubljana, Zalokarjeve ulice 11.

HIŠA

s prodajalno, desetimi stanovanji in velikimi kletmi na Zaloški cesti (Vodmat) št. 1. se iz proste roke proda. Pri hiši je veliko dvorišče; skladišče, hlev za tri konje in velik zelenjadni in sadni vrt, na katerem je 70 raznih žilastih dreves. 3130-1

Več se izve ravno tam v I. nadstropju.

Elegantno stanovanje

s 3 sobami, kopalnico, sobo za služkinje in vsemi drugimi pritliklinami se da za novembrov termin v najem.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 2846 12

Naprodaj sta

dvemajhnihiši

z velikim vrtom in stavbnim prostorom. Zraven je tudi velik sadni vrt. Vse je jako pripravno za kakšno tovarno.

Pojasniti daje gostilničar v Sp. Šiški št. 22 pri Ljubljani. 3123-1

Tesarje, zidarje in delavce

sprejme proti dobri plači takoj stavbnik 3115-2

Ferd. Trumler

Predškofijo št. 3 I. nad.

Prostovoljna prodaja.

Na prodaj je zaradi preselitve velika hiša na J senicah.

Hiša stoji zraven novega kolo-dvora. Pri hiši je hlev, vodnjak in 2 vrta za zelenjavo in tudi vse občinske pravice. V hiši se izvršujeta zdaj 2 obrta, in sicer izvršno uspevajoča moderno opravljena pekarna in prodaja delicat. 3124 2

Natančneje pogodbe pove dr. J. Villan, odvetnik v Radovljici.

5 parov črevljev za 4 K

se prodajo zaradi takojšnje opustitve vseh filijal za smešno nizko ceno in sicer: 1 par modernih črevljev za gospode, 1 par za dame, 1 par za deklice, 1 par za dečke in 1 par za otroke, fino pospoliranih, naj-novejše fazone, elegantnih in lahkih. Za mero zadostuje dolžina ali številka. Pošilja po poštne povzetje ali če se denar na-prej pošlje

Kessler

razpošiljalnica črevljev Krakov 102.

Premena je dovoljena ali se denar takoj pošlje nazaj, torej je riziko izključeno. 3125

Išče se v mestu ali na deželi za takoj ali pozneje

gostilna na račun.

Ponudbe pod „M. V. 110“ poste restant, Ljubljana. 3116-2

Gostilna in trgovina

na deželi, prav dobro idoči, se zaradi nomanjkanja svojcev z vsem blagom takoj proda.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 3117-2

HIŠA

v Šiščani pri Čačmi na Hrvaškem se prostovoljno proda. Pripravna je za gostilno, trgovino ali gospodarstvo, ima 4 prostore, veliko dvorišče, sadni vrt, travnik in nekoliko oral zemlje prve vrste. Ker je v hiši že 15 let trgovina in gostilna s trafikom, je obstanek zagotovljen vsakemu kupcu.

Več pove Lav. Sajmovič v Zagrebu, Ilica 39. 3105

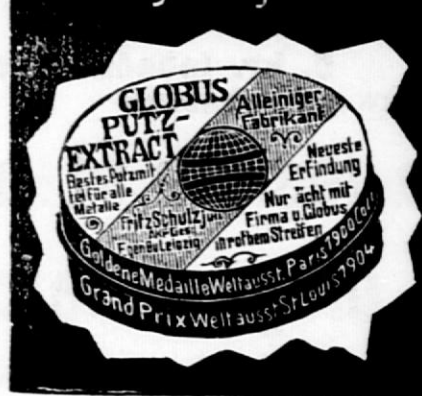
Mecese nove in borove prage

vseh razsežnosti 3093-2

kupuje

Žiga Siebenschin, Dunaj, IX/2, Borschkegasse 4.

Na svetovni razstavi v St. Louis 1904 najvišja odlika „Grand Prix“

Globus
čistilni ekstrakt
čisti boljše kakor
vsako drugo kovinsko čistilo

1 13 1327 4

Odvetnik

dr. Konrad Vodušek

si usoja naznaniti, da odpre svojo

odvetniško pisarno

dne 1. septembra t. l.

v Trstu, ulica Caserma št. 15

I. nadst. pie.

3091-3

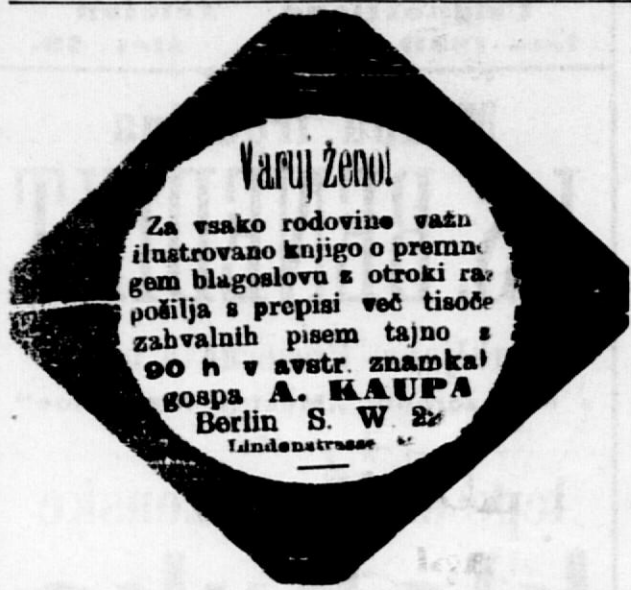
Učenka

za šivanje se sprejme.

Krakovski nasip št. 16. 3921-1

Seno in slama

vse v balah, se ceno prodaja na skla diščen, Martinova cesta št. 10. 974 43

Mlad vrtnar

in 3109-3

kleparski učenec se sprejmeta na Erjavčevi cesti 9.

Mizarske pomočnike

za stavbno delo sprejme za več časa s prav dobrimi pogoji takoj

Jakob Homovc

mehanično mizarstvo v Cerknici. 3070-6

Lepi lokali

pripravni za vsako trgovino ali za pi-sarne se dajo takoj v najem.

Odda se tudi

hlev za dva konja.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 2845 12

Käthe voda za prsi.

Največji kras žene so lepe prsi.

Senzacionalno sredstvo v dosegu krasnih prsi, dosedaj neprekošeno po svojem presenetljivem učinkovanju. Käthe voda za prsi se rabi le zunaj, zaradi tega se porabi pri vsaki konstituciji. Käthe voda za prsi se izdeluje samo iz rastlin in je popolnoma neškodljiva. Cena steklenici 4 gld, steklenice za poskušnjo 2 gld. 50 kr. s navodilom o uporabi. Creme proti spuščanju, v sedanosti najboljše čistilno sredstvo za polt, neškodljivo in brez živega srebra. Lončki à 1 gld. in 1 gld. 75 kr. Zraven spadajoče milo 50 kr., puder 1 gld. Razpošilja di-skretno proti povzetju gospe Käthe Mänzel, Dunaj, XVIII., Schulgasse 3, 1270 22

Ose. hr. avstrijske

državne železnice.

C. hr. savnateljstvo drž. železnice v Bejlihu.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. junija 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga na Trbiž. Ob 12. uri 52 m. pomoči oseb-riak v Trbiž, Bejak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selztal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 15 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž od 3. junija do 9. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 10 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Bejak, Celovec, Franzensfeste, Ljubna, Dunaj čez Selztal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejovice, Pizen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Frago, Lipoko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 10 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Benetke, Milan, Florenco, Rim, Bejak, Celovec, Ljubno, Selztal, Solnograd, Inomost, Bregenz, Ženeva, Pariz, Dunaj. — Ob 4. uri po-poldne osebni vlak v Trbiž, Bejak, Celovec, Franzensfeste, Ljubna, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Pizen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 9. uri 56 m. pomoči osebni vlak v Trbiž, Bejak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (direktni voz I. in II. razr.) — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Ob 7. uri 17 m. zjutraj osebni vlak v Novo mesto, Stražo-Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m. pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m. zvečer osebni vlak v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 17 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (direktni voz I. in II. razr.), Inomost, Solnograd, Franzensfeste, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Bejak. Ob 7. uri 09 m. zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 13 m. dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Karlove vane, Heb, Marijine vane, Pizen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Ženeva, Curih, Bregenz, Inomost, Zell ob jezuru, Bad Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 30 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selztal, Bejaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Fran-censfesta, Pontabla, Benetke, Milana, Florenco, Rima. — Ob 8. uri 46 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Bejaka, Celovca, Pontabla, čez Selztal, od Solnograda in Ino-mosta, čez Klein-Reifling iz Steyra, Linca, Budejovic, Pizen, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prago, Lipskega. — Ob 16. uri 37 m. pomoči osebni vlak s Trbiža od 3. junija do 9. septembra samo ob nedeljah in praznikih. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Ob 8. uri 44 m. zjutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne z Straže-Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. zvečer istotako. — Dunaj iz Ljubljane juž. kol. V Kamniku. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. pop., ob 7. uri 10 m. zvečer. — Ob 10. uri 45 m. pomoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min. zjutraj, ob 6. uri 59 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. Ob 9. uri 55 m. pomoči samo ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuj in prodaj

vse vrste rent, zastavnih pisem, priporočil, ko-munalnih obveznic, sredstev, delnic valant novcev in deviz

Promete izdaja k vsakemu znehanju

Akcijski kapital K 2.000.000.—

Zastavljeno in obklastenje

zastavljeno vrednostno papirje in vnovčuje zapadle kupone, inkubuje in devinkulirajo

Rezervni zaklad K 200.000.—

Rezervni zaklad K 200.000.—

Moje prodaje na vrednostno papirje

Za aranje srečke proti kurznim izgubam, zavarovanje ženitninske kavarje

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje dne vlogo do dne vadila. 3-100

Promet s čeki in nakaznicami.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

Telefon št. 163.

v Ljubljani

Telefon št. 163.

priporoča svoje

izborna pivo v sodcih in v steklenicah.

Zaloga v Spodnji Siški. — Telefon šte. 187.

1606-36

Gričar & Mejač, Ljubljana, Prešernove ulice šte. 9

priporočata svojo popolnoma na novo sortirano

3139-1

zalogo oblek za gospode, dečke in otroke

osobito zelo praktične obleke za šolarje, trpežne in po ceni; kakor tudi

mične novosti v konfekciji za dame in deklice.

dne 30. avgusta 1906.

Prodajalko

sprejme 3075 3

slaščičarna KIRBISCH
v Ljubljani.

Meblovana mesečna soba

s posebnim vhom se **takoj odda** na Marije Terezije cesti št. 6 I. nadstr. na ulico, leva stran. 3083-3
Ravno tam se sprejme na stanovanje tudi **več dijakov** iz boljše hiše. Stanovanje je blizu I. drž. gimnazije.

Komptoristko

Slovenko, sprejme **Vydrova tovarna** za živila v Pragi VIII. Plače 90 kron mesečno. Trgovska izobrazba za to ni pogoj, pač pa je potrebna splošna izobrazba. 3089-2

K 10-

vsak dan lahko zaslužijo gospodje in dame z lahkim delom.
Vprašanja ustmeno ali pismeno samo ob nedeljah, ponedeljkib, torkih od 9-11. dopoldne v **Gospodskih ulicah št. 15**, prithlje, levo. 2970 3

Stanovanje

s 5 sobami, kuhinjo, kletjo, dvorano in podstrešjem se **oddaja s 1. novembrom t. l.** v biš. št. 3 Pred igriščem.

Natančneje se poizve v prodajalnici v omenjeni biši. 3085-3

Ustanovljeno leta 1842.
ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN OKROV
BRATA EBERL
LJUBLJANA, Mestna ulica št. 6.
Telefon št. 154.

Ceno češko
posteljne perje!
5 kg novega skubljenega K 9-60, boljšega K 12-11, belega, jako mehkega skubljenega K 18-11, K 24-11, snežno belega, mehkega, skubljenega K 30-11, K 36-11. Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povratni poštni stroškov. 3080 2
Benedikt Sacasel, Lob s 35.
pošta Pízen na Češkem.

Svoji s svojim!
Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko zavarovalno zadrugo
„CROATIA“
pod p. kroviteljstvom kraljev glavnega mesta ZAGREBA.
Ista zavaruje na štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premoženje, živino in prideleke proti ognju po najnižjih cenah. 2009 14
Vsa pojasnila daje:
Podružnica „CROATIE“ v Trstu.
Zastopniki se iščejo po vseh večjih krajih štajerske in Koroške.
Za Kranjsko sprejema vsa zavarovanja in išče potnikov in posredovalcev pod ugodnimi pogoji.
Zastopstvo „CROATIE“ v Ljubljani
Cesta na juž. železnico št. 26.

Konfekcija
tudi po meri.
M. Kristof
Star. trg št. 28.
Zanesljivo
nizke cene.

Fine kravate, modno blago, nakitno blago, potrebščine za šivanje.

Krasne bluze, krila, otroške obleke, predpasnike, perilo, krstne oprave.

Epilepsija.

ador trpi na padavici, krčih in drugih živčnih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki jo zastonj in poštine prosto razpošilja
priv. Schwanen-Apotheke
Frankfurt a. M. 2514-8

Prodajam svojo filijalko

fotografski atelje

v **Wolfvilih ulicah** z inventarjem ali brez njega. Atelje je pripravljen tudi za vsako drugo obrt. 3081-2
Več pove **Rovšek**, fotograf, **Kolodvorske ulice št. 34**.

Lovske puške

vseh sistemov, priznani izdelki prve vrste z največjim strelnim učinkom
priporoča 2294-11

Peter Wernig
o. kr. dvorni dobavitelj orožja
v **Borovljah na Koroškem**.
Ceniki zastonj in poštine prosto.

Dijaki ali gospodične

se v boljši družini sprejmejo na hrano in stanovanje.

Več se izve **Mestni trg št. 25**
I. nadstr. 2791-9

Revmatičnim
in na **prolinu trpečim** rada brezplačno pismeno naznanim, kako sem mukoplnega, trdovratnega trpljenja v kratkem času ozdravela popolnoma. 2266-6
Brigitta Stlich, hišnega posestnika žena v Monakovem, Linprunstr. 13.

Garnitura

za salon, izborna ohranjena, se radi pomankanja prostora **peconil proda**.

Več v Šubicevih ulicah št. 5, 3 nadstr. desno. 2996-3

Sobni slikarji

se sprejmejo.

Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“. 3078 3

Natakarica

na račun se sprejme **takoj**
Potrebna je kavcija. Prostor je dober.

Kje, pove upravništvo „Slov. Naroda“. 3082-3

Pušcarskega vajenca

sprejme **takoj** 2966-5

Fr. Ševčik, puškar
v Ljubljani, Židovske ulice št. 7.

Na hrano in stanovanje se vzame

dijak.

Na razpolago je nov klavir.

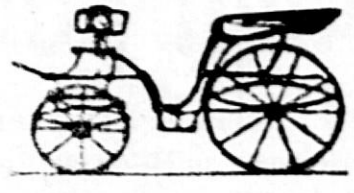
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 3077-3

V Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 6 (nekdanj Tambornino)
se prodaja **zlato** in srebrno blago.
Sprejemajo se popravila in nova dela
Urarji popust. 1459 20
Z odličnim spoštovanjem
Ign. Radoš, zlatar.

Kupčevalcev

z jajci in s perutnino
za večje in manjše dobave išče

Josip Grisi
v Trstu. 2842 12

Izdelovatelj vozov
FRANC VISJAN
Ljubljana, Rimska cesta št. 11
priporoča svojo bogato zalogo novih in že rabljenih 44-35
VOZOV.

Cudovita novost!

325 komadov za 2 gl.

Krasna ura s lepo verižico, točno idoča, za katero se daje dveletna garancija; zelo lepa laterna magica s 25 krasnimi podobami, zelo zabavno; 1 zelo elegantna broža najnovejše oblike, 1 lepa kravatna igla s simboli briljantom, 1 krasen kolij iz orient. biserov, s patent. zaklepom, najmodernejši nakit za dame, 1 fin usnat mošnjček, jako elegantni nastavek za smotke z jantarem 1 garnitura 11. double-zlatih manšetnih in srajčnih gumbov s patent. zaklepom, 1 fl. niklast žepni nožek, 1 fl. toaletno arcalo, belg. staklo v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in še 200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje hiši zastonj. Krasnih 325 komadov s uro, ki je sama tega denarja vredna, pošilja proti poštnemu povzetju za 2 gl. razpošiljalnica

S. Kohane, Krakov
št. 223.

Ako ne ugaja, se denar vrne.
Mnogo priznanih pismen. 3104

SEB. UNTERHUBER Lastnik FR. BENQUE

Tovarna cementa v Weissenbachu. — Tovarna cementnih izdelkov in umetnih kamnov. — Podjetje za betonske naprave in naprave vodnjakov.

Glavna tovarna: v Beljaku, Schulstrasse št. 21.

Filijalka: v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 73
nasproti topničarske vojašnice
(telefon št. 273)

se priporoča v izvršitev vseh kamnoseških del iz umetnega kamnja (v različnih imitacijah) kakor: posamezne dele za fasade, balkone, grobne spomenike itd. Stopnice po naročilu narejene z železno sestavo, cementne cevi (rore) z vloženo žično pletenino za napravo vodotokov, vodovodov itd. itd. Plošče iz cementa (metalique) preproste in z raznimi vzorci za tlak po cerkvah, hišah, hodnikih, kuhinjah, trotoarjih itd. Prevzetje betonskih naprav in vodnjakov na podlagi posebnega patenta. — Portlandcement in romancement iz Weissenbacha. — Proračuni stroškov zastonj in poštine prosto. 1285-22

Čudovito nizke cene!

O. Bernatovič

priporoča svojo velikansko svežo zalogo za jesensko in zimsko sezono v najnovejši in najmodernejši konfekciji za gospode, dečke, dame in deklice od najprostejših do najfinejših vrste.

V zalogi so najfinejši originalni angleški in francoski vzorci.

Iz originalnega angleškega in francoskega sukna se izdelujejo na Dunaju obleke po meri tudi brez naplače najfinejše, najelegantnejše in najhitrejšie. Neugajajoče radi vzamemo nazaj.

Na željo pošiljamo vzorce tudi ne po povzetju.
Na željo pošiljamo ilustrirane cenike iz damske konfekcije zastonj in poštine prosto. 3133-1

„Angleško skladišče oblek“

v Ljubljani, na Glavnem trgu št. 5.

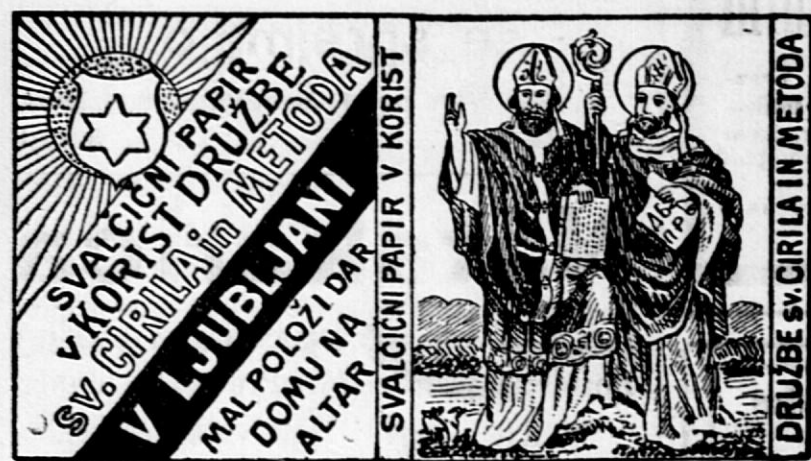
Čudovito nizke cene!

Mnihovgraška zaloga črevljev

Henrik Kenda v Ljubljani

1149-12

prodaja nedvomno najboljša, najbolj solidna in najbolj zanesljiva obuvala vseh vrst in oblik za gospode, dame in otroke po jako skromnih cenah.

Novost!

Cigaretni papir in cigaretne stročnice

nedosežno izvrstne kakovosti.

Vprašanja naj se naslavljaajo na vodstvo družbe „sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani.

1009

IVAN & NIKOLAJ ŽIC

trgovina z vinom na veliko.

Ladji: „Domitila“ & „Štefanija“

V Pulju v Istri

prodaja vina:

Vino z Visa, rdeče	liter po 40 in 42 h	Dalmatince, bel	liter po 36 in 38 h
belo	48 „ 50 „	Cviček (Opollo)	34 „ 36 „
Istrijanec, rdeč	36 „ 38 „	Teran (iz obranih jagod)	40 „ 40 „
bel	36 „ 32 „	Muskat (bel, sladek)	56 „ 60 „
Dalmatince, rdeč	32 „ 34 „		

franko kolodvor Pulj v izposojenih posodah, ki se ne uračunijo, pa jih je treba čimprej vrniti
Pošilja se le po povzetju in sicer samo od 56 litrov naprej. Za prirodnost svojih vin popolnoma jamčiva.

2602 4

Zidanje rakev

(grobale)

na novem centralnem pokopališču izvrši po najnižji ceni

stavitelj novega pokopališča

po oblastveno odobrenih določilih za zgradbo pokopališča.

Natančneje se poizve

v tehnični pisarni g. Ferdinanda Trumlerja

mestnega stavitelja

1561-36 v Ljubljani, Pred škofijo šte. 3.

Najcenejše

se kupi

perilo, vence in
kravate, šopke
moderce, za neveste

ltd. ltd.

pri tvrdki

J. KEBER

v Ljubljani

na Starem trgu št. 9.

Nova trgovina

s suknenim, plat-
nenim in manu-
fakturnim
blagom

JOS. PETKOSIČ

Ljubljana

Stari trg šte. 4.

Vzorci na zahtevanje!

Klobuke slamnike
cilindre in čepice
v najnovejših faconah in v velikih izberah
Ivan Soklič
Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Marija Drenik

Ljubljana, hiša Matice Slovenske

2968-5

prporoča

sokolskim društvom

obleko za telovadbo in druge sokolske

potrebščine

Knjižna novost:

Ljudmila Poljanec Poezije.

V tej lično opremljeni knjižici je izšla zbirka poezij pesnice, ki jo je poznalo doslej občinstvo pod pseudonimom Nataša kot odlično so-
trudnico slov. leposlovnih listov, zlasti „Ljubljanskega Zvona“. Mehka
lirika, polna globokega čuvstva, se bo s svojim mehkim elegičnim tonom
brez dvoma prikupila vsakemu čitatelju. — Priporočamo jo posebno
slov. naobraženemu žensktvu.

Cena broš. K 2.—, po pošti K 2.10, eleg. vez. K 3.—, po pošti K 3.10.

Založništvo L. SCHWENTNER v Ljubljani.

Prostovoljna prodaja.

V konkurz J. Lozar spadajoča zaloga manufakturnega blaga
v sodni cenitveni vrednosti K 13.432.— se bo oddala

javnim ponudbenim potom

pa ne pod gorenjo cenitveno vrednostjo. Vsak ponudnik mora s po-
nudbo položiti tudi 10% cenilne vrednosti na roke upravitelja kon-
kurznega sklada in se morajo ponudbe vložiti najkasneje

do 5. septembra 1906

pri podpisnem upravitelju sklada. Ponudbenik je na svojo besedo
vezan do vsehvega 11. septembra 1906. Odobritev se pridržuje
odboru upnikov.

Cenilni zapisnik se lahko med uradnimi urami pregleda pri
upravitelju mase.

Upravitelj mase:

Dr. Edvin Ambrositsch.

369-3

Nova trgovina s čevlji.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem

poleg svoje manufakturne trgovine

otvoril

trgovino s čevlji

domačega in tujega izdelka.

Potrnil se bodem slav. občinstvo zadovoljiti s trpežnim
blagom in nizkimi cenami.

Priporočam se z odličnim spoštovanjem

J. KEBER

„pri zlatem čevlju“

Ljubljana, Stari trg 9.

3095-2

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna peč, ponudijo vsako poljubno množino

1703-34

zarezane strešne opeke,

(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v oseh kulturnih državah. Lastniki patentov: F.P. Vidic & Komp. in Jos. Marzola.

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Takojšna in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.

Sprejmejo se zastopniki

